

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

MILAN KRAVANJA
1301 N. COURTHOUSE RD.
APT. 1406
ARLINGTON, VA 22201-2537

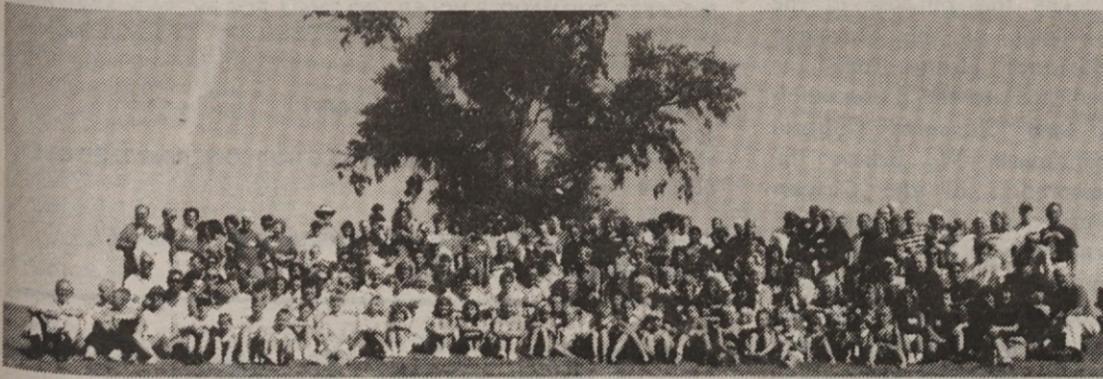
DOMOVINA
NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA, SEPTEMBER 1992

ISSN Number: 0164-680X

50c

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians
Vol. 95 - No. 35 (USPS 024100)

258 Attend Grdina Reunion

Prolog:

In 1891 Janez, eldest son of Luka and Marija Grdina, left Prevalje Village, Slovenia to evaluate life in the USA. Liking what he saw in Cleveland, Ohio, he sent for his wife, Marija, and their four children in 1892. Brothers Jacob and Anton soon followed Janez's example. Brother Matija, although never leaving Slovenia permanently, settled his family both in America and Slovenia.

Only confusion describes the surname spelling change from GER to GR. Sources from Slovenia say the change occurred in Slovenia - before emigration. Others, 4th generation Americans, have always claimed Janez changed the spelling in 1898 when he became a naturalized citizen.

Anton's marriage records with the GR spelling in 1899 at O. L. Lourdes seems to back this claim. Why then does the U.S. Census Bureau records for 1900 report a John Grdina with 7 children (through Vitus) and 8 "boarders" living on St. Clair at 17th St. and a Jacob GARDINA with 5 children (through Josephine) and 9 "boarders" on St. Clair and 12th St.?

Ellis Island passenger lists for those times are unreliable due to a fire in the 1890s. Figure it out.

The total count of the clan (1790 - 1992) numbers around 700, having settled in the USA, Canada, and Slovenia. Careers range from accounting, banking, a wide variety of businesses, communications, government, law, machinists, medicine, military, religious life, sports, teaching, theater - name it.

Grdina Family Reunion

On Sunday, August 22, 258 members of the family gathered at Fell Lake Park in Sagamore Hills, Ohio for a grand family reunion. The last one occurring more than 40 years ago.

The event (an outgrowth of the publication of a family tree) recalled the immigration in the late 1890s from the village of Prevalje, Slovenia to

America of four Grdina brothers, Janez, Matia, Jacob and Anton - sons of Luka and Marija Grdina.

Although the number 258 is large, it is only a portion of the head count for the entire Grdina family tree which totaled over 700 members and dated from 1790 to 1993. Most of the descendants settled in Cleveland, other parts of the United States or Canada; a good number remained in Slovenia.

The registration books at the reunion showed most families came from areas in Ohio but many states were represented, Arizona, California, Florida, Georgia, Maryland, Michigan, New Jersey, New York, Virginia and Vancouver, B.C. As the clan gathered, we were able to identify the families by their designated colors: Janez: red; Matia: green; Jacob: yellow; and Anton: blue - T-shirts, name tags and ribbons created a festive atmosphere. A large poster of the family tree and relationship was hung from the pavilion. Pictures of individual families present and those unable to attend were plentiful. The Grdina family is proud of their contribution to America with their wide range of careers and professions.

Each family provided their choice of food and beverage and enjoyed the large selection of pastry from the "pot luck" table.

The activities included races and games with prizes for the winners which afforded the many diverse families to reacquaint themselves. One big attraction for all ages was the olympic size swimming pool - diving boards, great slide, with a large swimming area. It was doubly welcome because of the hot weather.

When the school bell rang it was time for the clan to assemble for pictures and the camera man (Tony) was ready.

Music was provided by a disc jockey, a family member who also acted as announcer for events and awards. A few of those receiving recognition were for the youngest - 1-1/2 years; the oldest: 88 years;

most recent newlyweds; most children; most grandchildren; (Continued on page 2)

Lojze Peterle to Visit

Dr. Karl B. Bonutti, Honorary Consul of Slovenia in Cleveland, announced Slovenia's Foreign Minister, Lojze Peterle, will be visiting Cleveland between September 20 and 22.

On Wednesday evening, Sept. 22 a reception will be held at 7 p.m. in the Slovenian National Home on St. Clair Avenue.

On Thursday he leaves for Chicago and Friday to Los Angeles.

The Los Angeles Slovenian Community is scheduled to have as guests Dr. Lojze Peterle and Dr. Ernest Petric, Slovenian Ambassador to the U.S. An assembly is tentatively scheduled for all Slovenians to meet the dignitaries on Friday, September 24 at 7 p.m. in the SNPJ Hall, 8425 Cypress Avenue, Fontana, Calif. All those planning to attend please confirm by Sept. 23 with either Jake Chesnic 909-679-4637 or Ernie Ryavec 310-451-2877. Directions: take Hwy. 10, then north on Sierra Ave., and then Arrow Ave. to the hall.

Mr. Peterle and Dr. Petric will then travel to San Francisco on Saturday and Sunday, Sept. 25 and 26.

On Sunday, Peterle will attend a Slovenian Mass at 9 a.m. in the Church of the Nativity. Contact Ivan Ravnik 510-658-9077 for further information.

Throughout his visit to the U.S. Peterle will be accompanied by Slovenian Ambassador to the U.S. Ernest Petrič.

Peterle will be in the United States to attend sessions of the United Nations General Assembly in New York.

Peterle is a former prime minister of Slovenia. This will be his second visit to Cleveland; previously he came during his term as the first Slovenian Prime Minister since they declared their independence on June 25, 1991.

Iz Clevelanda in okolice

Spominska maša—

To nedeljo ob 10. dop. bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za gen. Leona Rupnika. Tabor DSPB vas vabi, da se te maše udeležite.

MZA ima sestanek—

Misijonska Znamkarska Akcija vabi na sestanek, ki bo v ponedeljek, 13. sept., ob 7. zv., v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti.

Krofi—

To soboto od 8. zj. dalje ima Oltarno društvo sv. Vida prodajo krofov, kot običajno v društveni sobi. Pridite!

Seja—

Podr. št. 25 SZZ ima sejo v torek, 14. sept., ob 1.30 pop., v društveni sobi avditorija pri Sv. Vidu. Članice naprošene, da pridejo in da po možnosti pripeljejo tudi nove članice.

Pričetek pouka—

Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti prične s poukom v soboto, 19. sept. Ob 9. uri bo vpisovanje v šolski dvorani, ob 9.15 pa se prične pouk v šolskih prostorih.

Novi grobovi

Louis R. Azman st.

Dne 2. septembra je v umrl v bolnišnici St. Vincent Charity na posledicah srčnega infarkta, ki ga je zadela v trgovini Azman's Meat Market na St. Clair Ave., 82 let stari Louis R. Azman st., rojen v Lorainu, vdovec po l. 1985 umrli ženi Marie, roj. Prijatelj, oče Louisa ml., 3-krat stari oče, brat Williama, Edwarda, Franka, Ann Petkovsek in Frances Orgel, veteran druge svetovne vojne, zaposlen vse življenje v Ažmanovi mesnici, ki sta jo odprla l. 1917 njegova starša Franka in Anna in še danes posluje v okolici St. Clair. Pogreb je bil 7. septembra iz Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Vida in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Joseph J. Baznik

Umril je 70 let stari Joseph J. Baznik, mož Jolan, roj. Kish, oče Anthonyja, sin Mary, roj. Kavcic, in pok. Antona, brat Anthonyja. Pogreb je bil 8. septembra iz Zak zavoda na 6016 St. Clair Ave. s sv. mašo v cerkvi sv. Vida

Leonard J. Skok

Umril je 68 let stari Leonard J. Skok, mož Constance, roj. Montowski, oče Sandre Fleming, brat s. Helen Skok in že pok. Clarencea, 3-krat stari oče. Pogreb bo jutri, v petek, s sv. mašo dop. ob 10. v cerkvi St. Ambrose v Brunswicku. Ure kropljenja bodo danes (dalje na str. 12)

Kosilo—

V nedeljo, 19. sept., med 11.30 in 1.30 pop., ima Oltarno društvo sv. Vida svoje letno kosilo. Dopis z vsemi podrobnostmi na str. 8.

Izredno lepo praznovanje—

Preteklo nedeljo se je na zelo slovesen način zaključilo praznovanje stoletnice fare sv. Vida. Sv. maša v cerkvi se je udeležilo okrog tisoč ljudi, na banket v SND na St. Clairju, ki je sledil, pa je bilo okrog 575 gostov. Vse je bilo krasno organizirano in izpeljano.

Nabirka—

To nedeljo bo med radio oddajo Tonyja Petkovška na postaji WCPN 90.3 FM radiothon za to oddajo. Oddaja je od 12.05 do 1. pop., pokličete lahko 432-3636 in prispevate v sklad postaje. Med programom bo g. Petkovšek predvajal trak iz programa l. 1969 Martina Antončiča.

Lojze Peterle v Clevelandu—

V dneh od 20. do 22. septembra se bo v našem mestu mudil slovenski zunanji minister Lojze Peterle. Z njim bo tudi veleposlanik dr. Ernest Petrič. Javni sprejem bo v SND na St. Clairju v sredo, 22. sept., začeni ob 7h zv. Javnost vabljena.

Rojstna dneva—

Znani rojak Mike Vidmar, 6611 Edna Ave., Cleveland, OH 44103, bo to nedeljo praznoval svoj 97. rojstni dan. Častljivo visoki starosti navkljub, je Mike še vedno čil in zdrav. Srčno želimo, da bomo mogli čez tri leta poročati o njegovem 100. rojstnem dnevu!

Ga. Karla Majcen pa danes praznuje svoj 89. rojstni dan. Čestitajo in ji želijo še dolgo dobro zdravje otroci, vnuki ter vsi prijatelji in znanci.

Prodaja peciva—

V soboto, 18. septembra, ima Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti prodajo peciva in krofov, od 9. dop. dalje, v šolski dvorani.

Romanje v Frank—

Avtobusne rezervacije in vso informacijo sprejemajo in posredujejo vso informacijo v zvezi z romanjem v Frank, O., ki bo 26. septembra, sledeči:

Viktor Tominec 531-2728
Vinko Rožman 881-2015
Lojze Bajc 486-3535

Obisk—

Včeraj se je v uredništvu oglasil naš stari znanec dr. Matjaž Klemenčič, zgodovinar iz mariborske univerze. Govoril je med drugim o konferenci o ameriških bratskih organizacijah, ki bo maja 1994 v Mariboru. Hvala za obisk!

Family

(Continued from page 1)

coming furthest. In all, four generations were very compatible and sociable, having a great deal of fun.

We left the reunion refreshed, renewed, and rekindled with comments like "Great time and picnic" — "This was long overdue," — "I met relatives I never saw or knew," — "Let's do this more often."

A great big Thank You to the Perko family (Anton clan) for hosting this event at their Fell Lake Park. Hvala.

A thank you to all who attended from near and far, to those who in any way added help and enjoyment to the picnic, making it a huge success.

A special Thank You to our chairman and coordinator Frank Grdina, who's brainstorm is responsible for the reunion, and to the other committee members: Gingie Albert, Gene Drobnic, Tony Grdina, Alma Hoffert, Joe Ogrinc, and Marie Oliver who devoted so much time and effort putting the Grdina Family Reunion Picnic together.

May love and peace be with you till we meet again —

—Genevieve Drobnic

Friends Fall Brunch

It is that time of the year again when we say good by to the lazy, hazy days of Summer. Summer brings an end to a lot of outdoor activities such as baseball, barbecues, boating, picnics, etc. With happy memories of Summer behind us we look forward to Fall.

We also look forward to the "Friends" annual Fall Brunch, which will be held on Sunday, October 3. Doors open at 11:30 a.m. with continuous serving from 12:00 p.m. to 2:00 p.m. Admission is \$9.00 for members, \$11.00 for non-members and \$3.50 for children 12 and under.

Reservations can be made by calling John Perencevic at 361-5115 between 10 a.m. and 4 p.m. Tuesday thru Saturday or Stanley Frank at 391-9761.

Recently we sent out a mailing regarding "The Gaspari Curtain Restoration Campaign." Your financial sup-

port will enable us to reach our goal in the restoration of this outstanding painting of Slovenian art work. Names of donors will be placed on a plaque. Plans are now being finalized for the dedication of the Gaspari Curtain, which will take place the early part of November.

The sole purpose of the "Friends of the Slovenian National Home Inc." is dedicated to the preservation of our Slovenian Cultural Landmark. We believe the restoration of the Gaspari Curtain will be an added attraction to the beautiful auditorium which was recently renovated. If you are planning on coming to the Brunch you will be pleasantly surprised to a sneak preview.

For a delicious Brunch, join the "Friends" on Sunday, October 3. Will see you then.

—Sylvia Plymnesser

100 WORDS MORE OR LESS BY JOHN MERCINA

MY PET PEEVES !

- 1-ONE SHEET OF TOILET PAPER LEFT ON A ROLL
- 2-VISITORS USING THE SUGAR SPOON TO STIR THEIR COFFEE
- 3-WAITING OVER AN HOUR FOR A DOCTOR'S APPOINTMENT
- 4-PEOPLE DRIVING SLOWLY IN THE FAST LANE
- 5-KLEENEX FROM A BOX THAT COMES OUT IN VOLUME
- 6-LADIES CLAIMING THEY HAVE TO LOSE WEIGHT WHEN THEY ALREADY LOOK LIKE A RAIL
- 7-PEOPLE HOGGING THE TV REMOTE CONTROL
- 8-COFFEE CUP HANDLE HOLES TOO SMALL FOR AVERAGE FINGERS
- 9-PEOPLE TEARING COUPONS AND ARTICLES OUT OF MAGAZINES IN DR'S WAITING ROOMS
- 10-CLOGGED PEPPER SHAKERS
- 11-TEA BAG WITH STRING TEARING OFF
- 12-SMALL CREAMERS
- 13-PERSONS IN THE SAME HOUSEHOLD NOT LOWERING THE TOILET SEAT AFTER USE

WHAT IS YOUR PET PEEVE? COMMENTS -P.O.BOX 99957, CLEVELAND, OHIO 44199-0957

Polka Grisar Possibilities...

During the week we have received some suggestions to what a "Polka Grisar" could be:

A dance step invented by Al Pestotnik.

Grease put on Doc Znidaric and Gene March's slide trombones to make them slide easier.

A Slovenian mushy sandwich ordered by Joe Zelle at Albie's.

A new tune penned by Al Tercek.

A category thought up by John Habat at the Polka Hall of Fame.

Slippery substance George Knaus puts on the floors for his Upstairs-Downstairs dance.

A musical instrument invented by Duke Marsic.

A Slovenian hood.

Sorry, all these answers are wrong. We suspect even our

chief puzzle-maker Janez Mercina won't figure this one.

What is a Polka Grisar? Find out soon in a Jim Debevec column in a future issue of the Ameriška Domovina.

Hint: Ask Vince Gostilna. He knows.

Polka Mass in Newbury, Ohio

There will be a Polka Mass on Saturday, Sept. 25 at 5 p.m. in Saint Helen's Church, 12060 Kinsman, Newbury, Ohio.

A Dinner Dance will follow catered by Moose O'Malley. Music by the Orcaedes.

Advance dinner reservations only. Tickets are \$12 per person and may be obtained by calling 564-9451, or 286-3485, or 564-1180, or the rectory at 564-5805.

INVITATION

Who's Who of Slovene Descent in the U.S.A.

The editors of the upcoming second edition of this publication again invite those who have received invitations to submit their resumes for inclusion to do so as soon as possible. The editors also are willing to consider additional persons who have achieved a degree of distinction in their chosen fields or within the Slovene American community. Requests for information were sent to those of whom the editors were aware and had their addresses. They are aware many individuals have not yet been contacted.

Inclusion in the "Who's Who" is without charge. All the editors require is your basic biographical and career information. All who are included in the publication will receive a copy free of charge.

Parents and grandparents of persons who have won success in their fields of endeavor are encouraged to inform them of this publication and to have them submit data.

The editors will be more than happy to respond to any requests for further information. They are:

Prof. Joseph Velikonja
9713 NE 13th Street
Bellevue, WA 98004

Prof. Rado L. Lencek
560 Riverside Drive
New York, NY 10027

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

DELTA Enterprises
2124-2128 Barth Ave
Indianapolis, Indiana 46203
317-788-0968
Fax: 317 783-6246

When you were young, the only affordable instrument was your harmonica. Relive those days of youth with a Delta Blues 16 hole diatonic harmonica. Send \$7.95 plus \$2.00 S&H to John Perme, Delta Ent., 2124 Barth Ave, Indianapolis, IN 46203.

"THE WAY TO GO"
EUCLID TRAVEL
(216) 761-1050

22078 LAKESHORE BOULEVARD
EUCLID, OHIO 44123

Train Travel Specialists

We Book Corporate and Pleasure Travel Reservations
AIRLINE * CRUISES * RAIL * Call Us For Cruise Specials
Donna Lucas, owner **261-1050**

300,000 WINNERS A DAY.

OHIO LOTTERY

JOIN IN THE WINNING.

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

Fixed-Rate Home Equity Loans

METROPOLITAN SAVINGS BANK
Your Friendly Neighborhood Bank

No Closing Costs or Fees
(Limited-time offer)

- Loans from \$5,000 to \$100,000 based on the equity in your home
- Terms to fit your budget
- Fast approval

7.99%
Annual Percentage Rate
Rate subject to change without notice

• Chesterland 12595 Chillicothe Rd. 729-0400	• Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
• Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100	• South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
• Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000	• Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400
• Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865	
• Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800	Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

St. Clair Pensioners News

"How did I get here so fast?" That was the question of a gentleman who suddenly realized that he had reached the age of retirement. "How did I get here so fast?" he asked. Those of us who have already "plus years" added to our retirement lives, understand the phrase, and wince as each year is added on, and ask, "Is it possible that the years have gone by so quickly?" 65?, 70?, 80?, 90?, or whatever the number. Did you ever ask yourself, "How did I get here so fast?"

And it appears that each additional year comes and goes more quickly than the last. Let us hope that each added year has been a healthy one for each of you, and that the remaining "allotted bonus years" be filled with an abundance of good health, peaceful happiness and love.

If you attended the Federation Picnic of the Pensioners Clubs on August 12th, you witnessed various stages of activity by those gathered there that day. Balinca and dancing were the prominent forms of physical activity. Others, according to each one's own pace, strolled about and socialized with the many friends and visitors.

And none of us took a back seat when it came time to partake of the *Oh, so delicious* dinners prepared by Julia Zalar and staff. *It was a most enjoyable day!*

Thanks also to those members who volunteered to help in the serving in the food line. It worked so smoothly. The following members of the St. Clair Club who pitched in to help were Ann Zgonc, Ed Karnak, Julia Florea, Marija Leban, and Josephine Kapla. I made myself useful by pouring coffee. Lucky I had a steady hand that day. No one got scalded.

Noticeably missed, due to health problems, were: our Federation president, John Taucher; and from our club: Tony and Marge Kaus, John Kausek, Ann Filipic, Jennie Strumbel, Josephine Mohoric, Antoinette Krajc, and our president, Rose Godic. Hopefully all are making a steady recovery.

I believe that it was three years ago that we had our first Picnic In The Park. Because of its enjoyable success, it has become an annual event. This year's date is Wednesday, September 8th. Hope you all made your reservation.

The Amish tour is scheduled for October 7th. Reservations were quickly snapped up and in no time at all, the bus quota was filled. Frances Karnak is accepting "stand-by" reservations.

Our Club had a unique situation. We had two members with the same first and last names. Both were Marija Zupan. To identify each, the one who lived on Carl Avenue, was referred to as Mary Zupan. If you recall in my last report I announced the death of Marija (Mary)

Zupan. The other Marija Zupan from East 61st Street, remained as Marija. It has been her custom to attend daily Mass at St. Vitus Church.

While on her way to church, on I believe, it was Monday, August 16th, without warning, she was accosted by two thugs, struck on the head and robbed of her coin purse, containing only her rosary and house keys. Witnessed by a near-by person, the thugs quickly sped away. The witness was able to get the license of the car, and then aided Mrs. Zupan. She was transported to the hospital, received medical aid for concussion, and eventually released.

Meanwhile, the police had apprehended one of the thugs. The other one was picked up several days later. I had a call from Mrs. Zupan and in our conversation, she stated that her head still aches. Her doctor told her that it would gradually clear up. The attackers? I understand that one is already back on the streets; possibly the other one also. Is it any wonder that our crime rate is on the rise? Our sincere best wishes go out to Mrs. Zupan for a complete recovery.

Our next meeting is scheduled for Thursday, September 16th, at 1 p.m. in the Annex of the Slovenian National Home. Remember the date.

—Stanley J. Frank

In Loving Memory

Of The 12th Anniversary of the death of

Louis J. Noggy

Sadly missed by:
Wife, Mary — relatives
Euclid, Sept. 9, 1993

In Loving Memory

Of The 19th Anniversary of the death of

Marian Wolf Lipold

who died Sept. 9, 1974
Lovingly missed by:
Mother, Mary Wolf Noggy
and Family
Euclid, Sept. 9, 1993

Chicken-Roast Beef Dinner

A once-a-year fundraising project of the St. Vitus Altar Society is their annual Chicken Roast Beef Dinner on Sunday, Sept. 19 in the St. Vitus Auditorium, E. 62nd and Glass Avenue.

Serving will begin at 11:30 a.m. and last until 1:30 p.m. The dinner will be complete with soup, chicken or roast beef, vegetable and dessert. All this for only \$8 for adults and \$4 for children under 12.

This is a real treat, and where else can you get a delicious home-cooked Sunday dinner for such a small amount?

There will also be a Bake Sale of home baked goodies for which the ladies of the society are noted.

A raffle will take place around 1:30 p.m.

Proceeds of the dinner are used for the support of the church and school.

In Memory

Enclosed check is for renewal of my subscription plus \$5.00 donation in memory of my mother **Frances Marn**.

I look forward to receiving the "Ameriška Domovina" and am very upset with the mail when it isn't received by Saturday (which happens whenever a substitute mailman takes over). Keep up the good work.

Fran Marn

Meeting

Slovenian Women's Union Branch 25 will meet on Tuesday, September 14th at 1:30 p.m. in St. Vitus Social Room. You are encouraged to bring new members.

—C.K.

JAMES MONROE

In 1816 James Monroe was elected as the fifth President of the United States.

In December, 1825, the president proclaimed the historic Monroe Doctrine in a message to Congress. This policy warned European countries not to interfere with the free nations of the Western Hemisphere. This proclamation has remained a basic American policy ever since.

In 1817 fighting broke out between the Seminole Indians and settlers in southern Georgia. President Monroe ordered Major General Andrew Jackson to assemble a militia and put down the uprising. Jackson chased the Indians into the Everglades of Florida. He then captured Pensicola, the Spanish capital of Florida. Jackson's easy conquest convinced the Spanish they could not defend Florida. In 1819 Spain sold Florida to the U. S. in return for cancellation of \$5,000,000 of debt.

Late in 1830 his dwindling finances forced him to move to New York City to live with his daughter and her husband. Monroe died there on July 4, 1831.

This Historical Series is sponsored by.....

AMERICAN MUTUAL LIFE ASSOCIATION

The American Mutual Life Association, A. M. L. A., invites you and your family to become members of our fraternal society that provides benefits and continuously promotes fraternalism and the perpetuation of our common bonds of heritage and culture.

A.M.L.A. has a number of fraternal insurance plans to suit your needs with attractive rates and an Annuity Rider to provide you with tax-sheltered living benefits for the future.

All A.M.L.A. members are invited on Sept. 12th to Lodge No. 6's "Grandparents Day". Look for details in "Our Voice"

Remember, that's A.M.L.A. for your insurance needs and fraternal pleasures.

ORGANIZED NOVEMBER 13, 1910 AS THE SLOVENSKA DOBRODELNA ZVEZA A LEGAL RESERVE FRATERNAL BENEFIT SOCIETY INCORPORATED MARCH 13, 1914

18434 SOUTH WATERLOO ROAD, CLEVELAND OHIO 44118-9980
TELEPHONE: 216-521-1800 - FAX: 216-521-8123

Meeting

Progressive Slovenian Women Circle will meet on Wednesday, Sept. 15 at 12 noon.

Bake Sale

St. Marys Altar Society is sponsoring a krofe and bake sale on Saturday, September 18 beginning at 9 a.m. in the school auditorium.

Slovenia MIHELIN TRAVEL BUREAU

"For All Your Travel Needs"

4118 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

If your intentions are to visit or maybe bring your loved ones to the U.S.A. on a visit, please contact us. Phone (216) 431-5710

We Are American - Slovenian Travel Agency Frank in Christina Mihelin — owners

* *Vote For a Fellow Slovenian* *

ED JERSE

for Euclid Municipal Judge

- Attorney, Arter & Hadden
- Councilman, City of Euclid
- Member, Adjunct Faculty, Case Western Reserve University School of Law
- Trustee, Slovenian-American Heritage Foundation
- Married to Shannon Fogarty Jerse, one son, Teddy
- Son of Joseph and Mary (Zupancic) Jerse

EUCLID, IT'S TIME FOR A CHANGE

Paid for by the Jerse for Judge Comm., Joe Farrell, Chmn., 261 East 214 Street, Euclid, Ohio 44123

JOSEPH J. BAZNIK

Joseph J. Baznik (70), beloved husband of Jolan (nee Kish); father of Anthony; son of Mary (nee Kavcic) and the late Anton; brother of Anthony.

Mr. Baznik received 6 medals for his gallant service for the U.S. in WWII. He was a member of St. Vitus Catholic War Vets and Holy Name Society.

Family received friends at Zak Funeral Home, 6016 St. Clair Avenue on Tuesday, Sept. 7. Funeral was Wednesday, Sept. 8 with chapel service followed by 9:30 a.m. Mass at St. Vitus Church. Interment in All Souls Cemetery.

LOUIS R. AZMAN SR.

Louis R. Azman, Sr., 82, died suddenly September 2nd in the emergency room of St. Vincent Charity Hospital.

Mr. Azman was a partner along with his three brothers, in the family meat business, Azman's Meat Market, for his entire working career.

Mr. Azman's parents, Frank Sr., and Anna, opened the business in 1917 and it quickly became the staple of the St. Clair Slovenian neighborhood.

Louis was a staff sergeant in the South Pacific with the 82nd Airborne of the U.S. Army in WWII.

He took great pride in driving in parades in his 1926 Model T Ford. He and his late wife, Marie, would dress in authentic turn of the century costumes.

Louis was the husband of Marie (nee Prijatelj) who died in 1985; the father of Louis Jr.; grandfather of three; and brother of William, Edward, Frank, Ann Petkovsek, and Frances Orgel.

Funeral services were held Tuesday, September 7th in St. Vitus Church. Burial in All Souls Cemetery.

Arrangements by Zele Funeral Home.

ETELKA FARKAS

Etelka Farkas, 55, wife of Istvan; daughter of Irene and the late Josip; mother of Timea; sister of Lidija Sintai and Ester Bleic (Canada).

Services were Wednesday, Sept. 1 at the Zak Funeral Home. Chapel service was officiated by Father Joseph Božnar.

ALBIN F. KRAJC

Albin F. Krajc, 88, husband of the late Ana (nee Hraster); brother of Frank, Joseph, Hank and Bertha Bokar (all dec.); uncle of Marilyn Patternac and Ronald Bokar and Kenneth Keisty.

Family received friends at the Zak Funeral Home, 6016 St. Clair Ave. Funeral Saturday, Sept. 4 with 9:45 a.m. chapel service followed by 10 a.m. Mass at St. Vitus church. Interment Whitehaven Memorial Park Cemetery.

JOSEPHINE M. REICHENBACH

Josephine M. Reichenbach (nee Laurich), 77, wife of the late Calvin; mother of Josephine Ernest and Catherine Kolovich; sister of Jean Schultz, Anna Mlakar, Elizabeth Zalar, Theodore Laurich, Eugene Lurich, and the following deceased: Frank, Anthony and Mary Laurich and Dorothy Mismas; grandmother of seven.

Funeral was held Wednesday, September 1 with Mass at St. Vitus, interment Calvary Cemetery. Zak Funeral Home was in charge of arrangements.

JOHN E. PATTERSON

John E. Patterson, 63, husband of Mary (nee Zoha); father of Debbie Kocan and stepfather of Diane, Tom, Cheryl; brother of Phyllis Tomaselli, Virginia Bucar, and Phillip; grandfather of seven.

Visitation was Friday, Sept. 3 at Zak Funeral Home. Funeral Saturday, Sept. 4 with Chapel service at 9 a.m. with Father Cimperman officiating; interment All Souls Cemetery.

97th Birthday

Mike Vidmar of 6611 Edna Avenue, Cleveland, OH 44103 will celebrate his 97th birthday on Sunday, September 12.

Mike is very involved in the St. Clair community, especially the Slovenian National Home where he has contributed many hours of volunteer time.

The entire staff of the Ameriška Domovina along with his many friends and relatives wish him many more years of good health and happiness.

St. Mary Altar Society Dinner

St. Mary's Altar Society is sponsoring a dinner on Sunday, October 3. The family-style meal will be prepared by Mrs. Julie Zalar and served from 11 a.m. to 1 p.m. in the school cafeteria.

For reservations, call the rectory at 761-7740 or contact any member of the Altar Society.

In Memory

Enclosed is a check for a renewal of my subscription for another year. \$25.00 for the paper and \$10.00 for your printing expenses in memory of my husband, **Edward Klemencic**.

Mary Klemencic

In Memory

Mike Vidmar of Cleveland, donated \$10.00 to the Ameriška Domovina in memory of his wife, **Johanna Vidmar**.

83rd birthday

Matej Hocevar of 1176 E. 61 St., Cleveland, OH 44103 will celebrate his 83rd birthday on September 21st. Best wishes from the A.D. and all of your friends.

Fantje Na Vasi Sets Concert

Slovenian men's chorus Fantje Na Vasi with special guests the Zvon Octet from Fairfield, Conn. will present a concert on Saturday, Oct. 2nd at the Slovenian National Home, 6417 St. Clair.

Doors open at 6 p.m., concert begins at 7 p.m.

Reserved table seating for 8 to 10 persons is available by calling Tom Slak at 881-1725 or Tom Srsen at 352-7455.

Radio Fundraiser

Tony Petkovsek's Slovenian program has a fund raiser on the air this Sunday, September 12 for Public Radio WCPN -90.3 FM from noon until 1

p.m. Listeners can pledge donations at 432-3636.

Tony will broadcast an original Martin Antoncic radio show from 1969.

NOSAN'S

Slovenian Home Bakery
361-1863 **481-5670**
Cleveland **Euclid, Ohio**

Baked Fresh Daily
Assorted Slovenian Pastries,
Potica, Krofi, Flancate
and assorted Specialty
Breads, Strudels, 8-Grain,
Rye and Vienna, Hlebec,
Style Bread

6413 St. Clair Ave. **567 E. 200 St.**
361-1863 **481-5670**
Cleveland, Ohio **Euclid, Ohio**

Tues. thru Sat. **Thurs thru Sat.**
6 am to 4 pm **7 am to 4 pm**

— HVALA LEPA —

GREAT LOCATION TO LIVE
EUCLID -
TOWN HOUSES
 2 & 3 Bedrooms. All Appliances. Central Air. Security, Great Rates. Call
531-3386
 For an Appointment.
 Nice and Clean. Not Far From I-90. — No Pets.

7:30 AM - 5:30 PM M-F
 7:30 AM - 5:00 PM Sat. 531-6517

Tony's Old World
Barber Shop
 664 E. 185th St. **Haircuts only \$4.00**

Gateway GM Manor
 Apartments

Take a Closer Look at
Euclid's Finest Senior Residence

- Scheduled Transportation
- All Electric Kitchens
- Walk In Closet
- Full Carpeting
- Housekeeping
- 24 Hour Security
- Activity Room with Bacci/Balinca Court and Swim SPA/JACUZZI

For Information call
Florence Ross, Manager — or
Nancy Ramey, Asst. Mgr.
4 Gateway Drive
Euclid, Ohio 44119
(216) 383-1459

Zele Funeral Home
Memorial Chapel
 452 E. 152 St. **Phone 481-3118**
Addison Road Chapel
 6502 St. Clair Ave. **Phone 361-0583**
Family owned and operated since 1908

CARST-NAGY
Memorials
 15425 Waterloo Rd.
 481-2237
 "Serving the Slovenian Community."

MANOS & LoCONTI
 CO., L.P.A.
ATTORNEYS at LAW

Professional & Competent
Legal Services at Reasonable Rates

JOHN M. MANOS, ESQ.
 DENNIS N. LoCONTI, ESQ.

Personal Injury • Malpractice
 Divorce & Family Law • Wills
 Criminal Defense • DUI
 Discrimination • Products Liability
 Business & Consumer Law

34950 Chardon Rd. Suite 206 • Willoughby Hills OH 44094
975-9700
WE ARE EXPERIENCED TRIAL LAWYERS

Grandma Spisich with her grandchildren and great-grandchildren on the occasion of her 80th birthday. Nancy Lustri (top, left), shares the same birthday date as grandma. She was 28 on August 14; they celebrated at Hofbrau Haus.

Slovenian Home commends St Vitus

Rev. Father Joseph P. Božnai and the St. Vitus Centennial Committee:

The Slovenian National Home wishes to congratulate the entire Parish of St. Vitus on this momentous occasion in the history of the church. We are extremely pleased that our Home was included in your celebration festivities.

We commend your committee that handled the setup of the main hall on the day of the event due to the fact that there was a wedding in the hall the night before.

It is not often that we can participate in a 100th anniversary celebration of any institution and especially one that was so well orchestrated and

seemed to flow without a flaw.

Our members who were able to attend the event were certainly happy to have been part of this milestone in the Slovenian community of St. Clair's religious history.

We again wish to convey to the pastor, the committees and the catering of Sophie Mazi and her staff on the excellent service provided to all who attended this memorable celebration.

May we together with St. Vitus Parish serve as ANCHORS in this community serving both the religious and cultural aspects of the Slovenian community of Cleveland.

May you see another hundred!

Slovenian National Home

Edward C. Matyja runs for Mayor of Wickliffe

After consulting with residents throughout the city, I felt I should seek the position of Mayor of Wickliffe, but it was the encouragement and support of my family that convinced me to announce my candidacy.

Our family's happiness and security are important to each of us and are dependent upon our ability to grow and flourish in all our activities.

Mr. Matyja's wife is Gerrie (Sintic), and they have 5 boys. He has been Councilman-at-large since 1986.

He graduated from Collinwood High School, Cleveland State University. Edward Matyja is a former teacher for the Cleveland Catholic Board of Education,

Grdina — Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.
531-6300

Funeral Facilities Available
Throughout Lake County

944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

Reason #8

Ed Matyja Cares

"I firmly believe I have the knowledge, skill, dedication, and determination to represent you at City Hall. I pledge to work in the best interest of all residents."

Elect Edward C. Matyja Mayor of Wickliffe

Vote September 14, 1993

Paid for by Matyja for Mayor Committee
Chairpersons Jack Hoose and Gerrie Matyja
28766 Hazel Avenue Wickliffe, OH 44092

SLOVENIANS, ALL TOGETHER, ABOARD A BIG, BEAUTIFUL SHIP!

Slovenians from all over the U.S. and Canada are invited to join the Slovenian Cultural Center members on a seven day Caribbean Cruise on the luxury liner SS Norway, sailing from Miami on *January 22*, returning *January 29, 1994!*

This Cruise is meant for Slovenians, their families and friends! A Great Reunion! A Grand time to meet New Friends! Slovenian song and dancing will accompany us as we sail on the beautiful, blue Caribbean and visit exotic islands. But, the best of all is that we will be together — from east to west, north to south, united!

This is the first ALL-SLOVENIAN CARIBBEAN CRUISE!

BOOK EARLY FOR BEST CABINS AND RATES!

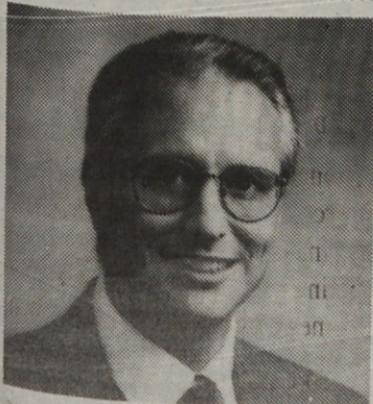
Reserve by *September 20, 1993!* Final Reservations due *November 30, 1993!* Deposit of \$250 per person at time of reservation, payable to the Slovenian Cultural Center, Box 634, Lemont, IL 60439.

For information and reservations, call:

Rudy Crnekovic at Priority Travel, 230 N. Michigan Ave., Chicago, IL 60601
Tel.: (312) 782-7340 or (800) 397-0339. Rates and deck plans available on request.

on November 2

Elect Dennis K.

SUSTAR

for Mayor of Willoughby

Paid for by: Committee to elect Dennis K. Sustar for Mayor, Ruth Gamber, Treas., P.O. Box 85, Willoughby, Ohio 44094

Sunday, Sept. 12

Dance at West Park Slovene Home, 4583 West 130th St., Cleveland featuring Eddie Rodick.

Sunday, Sept. 19

St. Vitus Altar Society Annual Chicken and Roast Beef Dinner, in auditorium.

Sunday, Sept. 26

St. Vitus Class of 1931 honors Fathers Victor Cimperman and Victor Tomc beginning at 1 p.m. at Slovenian Country House. For tickets call 531-3485 or 884-0425. Everyone invited.

Saturday, October 2

Fantje na Vasi concert with special guests Zvon oktet from Fairfield, CT, at Slovenian National Home, 6417 St. Clair beginning at 7 p.m. Dancing to Alpine Sextet. Donation \$7.00

Sunday, Oct. 3

Friends of Slovenian National Home Brunch. Serving from 12 noon to 2 p.m. Admission \$9 for members, \$11 for others and \$3.50 for children 12 and under. For reservations call 361-5115 or 391-9761.

Sunday, Oct. 3

Spaghetti & Meatballs Dinner, 11 a.m. to 1:30 p.m. in St. Vitus Hall, E. 62nd & Glass. Donation \$5.00. Sponsored by St. Vitus Holy Name Society to mark the 100th Anniversary of St. Vitus.

Sunday, Oct. 3

St. Mary (Collinwood) Altar Society roast pork, roasted and breaded chicken dinner in school auditorium. Serving 11 a.m. to 1 p.m. Adults \$10, children: \$5.

FRIDAY, OCT. 8

P.S.W.A. Circle 7 Fall Card Party, Waterloo Hall, 1 to 4 p.m. — \$3.00 admission.

Sunday, Oct. 10

AMLA Clambake/Steakbake at AMLA Recreation Center in Leroy Township.

Sunday, Oct. 10

St. Mary (Collinwood) school reunion with noon Mass and dinner at 1 p.m. in Slovenian Home on Holmes Ave. Tickets are \$15. Contact rectory for tickets.

Sunday, Oct. 10

Upstairs, Downstairs dance at Slovenian Society Home, Euclid from 3 to 9:30 p.m. Donation \$6. Benefit Polka Hall of Fame.

Saturday, Oct. 23

Stajerski Club holds dinner and polka dance beginning at 6:30 p.m. at Slovenian National Home, Cleveland. Pecon Band. Tickets \$16, call 261-5277 or 731-8934.

Sunday, Oct. 24

Glasbena Matica concert, dinner, dance.

Eckart heads rights group

The State Department has appointed retired Congressman Dennis E. Eckart to chair the U.S. delegation to European nations' first conference on human rights issues.

Eckart, a Democrat from

Euclid, meets with Secretary of State Warren Christopher, then goes to Poland, Sept. 27 to lead the 18-member American delegation, which will meet with similar panels from 50 other

countries for three weeks.

It is the first time a former Congressman has ever chaired such a delegation. Eckart will be given the technical rank of ambassador and be treated as if he is a diplomat.

Eckart has made numerous human rights fact-finding expeditions all over the world. Eckart, who is of Slovenian descent, was on a similar panel when the former Yugoslavia broke up. He worked closely with the United Americans for Slovenia, a Cleveland-based ad hoc committee which worked for over a year with the sole purpose of urging the United States to give formal recognition to Slovenia as an independent nation.

"This fall conference will be key to discussions on what to do about human rights in Serbia and Bosnia and how to protect minority rights," Eckart said.

The conference also will focus on how to help emerging democracies create and foster institutions that respect human rights.

Jerse challenges Niccum to debates

In the race for Euclid Municipal Judge, Councilman Ed Jerse has formally challenged incumbent Judge Robert Niccum to meet in a series of debates prior to the November 2 election. In his challenge, which he hand-delivered to Niccum, Jerse proposed four debates, one in each ward of the City, between September 15 and October 27.

"Historically, debates have played a critical role in bringing the candidates' views to the voters," said Jerse. "I have proposed that we have opening and closing statements from the candidates and questions from both the press and the public. We need to maximize the opportunity for discussion of the issues."

Jerse said that debates were particularly important in this judicial race. "Niccum has not had an opponent in 18 years," Jerse explained. "He refuses to answer questions from City Council and his bailiff says that he doesn't talk to the media. Niccum says that he wants to run on his record, but he seems to want the public to hear only his version of that record. The debates will allow the public to hear both sides."

Enjoys paper

We enjoy the paper very much. Keep up the good work. Charlie & Ann Tercek
Euclid, Ohio

Dr. Zenon A. Klos
E. 185th AREA
531-7700
Emergencies

Dental Insurance Accepted
Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St. (between Shore Carpet & Fun Servcies)

'93 HYUNDAI EXCEL

- Automatic transmission
- Air conditioning
- Power steering
- Interval wipers
- AM/FM Cassette
- Rear window defroster
- Dual remote control mirrors
- Fold down back seat
- Low mileage
- Stock #8987

ORIGINAL LIST \$9676
LESS \$1581

You Pay **\$8095**

ED PIKE HYUNDAI

OPEN MON., TUES., WED. & THURS. TILL 9 P.M.
9647 Mentor Ave., Mentor 942-3191 357-7533

EXTRA 10% OFF: SENIORS

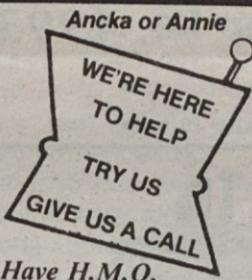
JOHNSTON DRUG, Inc.

625 E. 200 St. 486-2744

"We Treat You Like Family
Not a Number"

We Have H.M.O.

Open Daily 9:30-5:30 SAT. 9:30-2 CLOSED WED. & SUN.
FREE PICK-UP & DELIVERY

BUYING MORTGAGES

NEED CASH? WE BUY MORTGAGES, NOTES, TRUST DEEDS NATIONWIDE.

Call Milena Dolinar McCarrol

216 - 582-8255

SOLLBERGER STONE MEMORIALS

Memorial Lettering / Cleaning
Evening Appointments

251-6847 Call 736-9878

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Today's Best Value in Senior Living

Cardinal EUCLID RETIREMENT VILLAGE

- Private garden apartments
- 24-hour security
- No endowment or entrance fee
- Free transportation
- 24-hour emergency pull cord
- Planned activities
- Free laundry facilities
- Nutritious meals

25900 Euclid Ave.
Euclid, Ohio 44132

CALL TODAY FOR A BRIEF TOUR AND FREE LUNCH **(216) 261-8383**

NOW
13.67%
After September 15th
10.51%
Guaranteed first year yield

Call Today:
Professional Insurance Planning
Dennis Samsa
A.M. Pena Building,
Suite 450
27801 Euclid Avenue
Euclid, Ohio 44132
216/261-6592

GUARANTEED SAFETY

A unique annuity that credits your payments with 108% of initial value. Combined with a current rate of 5.25%, your guaranteed first year yield is 13.67%.

* Monthly income option available *

Assets grow on a *tax deferred* basis and are 100% coinsured by three internationally known Best's A or higher rated companies. The Annuity has no sales charges or administrative fees.

A strong alternative for CDs and rollovers, from IRAs, KEOGH and Pension Plans.

Gorjanc
HEATING · COOLING
Established 1963

SALES - SERVICE
INSTALLATION
FURNACES
AIR CONDITIONERS
BOILERS
HUMIDIFIERS
AIR CLEANERS
SHEET METAL
REFRIGERATION

(216)692-2557

760 E. 200TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119

Whenever you have a problem with water tanks, air-conditioning, furnace, or want installation, call on well-known, trusted and reliable American Slovenians from Gorjanc.

Check out this coupon!

Get \$10.00 and FREE Checking at:

HOME

Federal Savings Bank

798 E. 185 Street
Cleveland, OH 44119
529-3059

If the lines are getting too long and the answers to your service questions are too short, consider a better alternative, Home Federal. We're a sound, community bank that's big on service. And we have an 82-year history of friendly, warm banking service to prove it. We want you as a customer so much that we will give you \$10.00, your first order of checks, *plus* free Checking! Just bring this coupon to Home Federal and establish a banking relationship that you can enjoy for years to come.

CLIP COUPON

Clip this coupon & bring it...HOME.

Bring this coupon to Home and receive your \$10.00 bonus to establish a banking relationship that you will enjoy for years to come.

Expires 6/30/93

HOME...The best place to bank.

FDIC Insured

VESTI IZ SLOVENIJE

Pretekli teden je vlada odložila opredelitev v zvezi s sporom Janša-Kozinc — Drnovšek baje meni, da »imata oba prav«

Na svoji seji pretekli četrtek naj bi slovenska vlada pod vodstvom predsednika Janeza Drnovška zavzela jasno stališče v zvezi s sporom med obrambnim ministrom Janezom Janšo in pravosodnim ministrom Miho Kozincem glede afere z orožjem, odkritim v Mariboru. Pričakovanja niso bila izpolnjena. Izšla je le vladna pisna izjava, ki povedala med drugim, da »vlada doslej ni razpravljala o problematiki delitve oblasti niti o problematiki izvajanja načela o neodvisnosti sodstva, saj pri svojem delovanju v celoti izhaja iz jasno zapisanih in opredeljenih ustavnih načel v Ustavi Republike Slovenije«.

Nato povzema za časopis *2Slovenec* pretekli petek novinarka Metka Lajnsček izjavo vlade dobesedno takole: »V okviru svojih pristojnosti si bo vlada z delovanjem in predlaganjem ustreznih zakonskih rešitev ves čas prizadevala za dosledno zagotavljanje neodvisnosti sodstva. Kot piše v izjavi, so že dolej sprti obravnavali poročila pristojnih ministrstev, da bi se tako učinkoviteje in hitreje razpletla 'orožarska afera'. Tako so tudi na včerajšnji (2. sept.) seji pristojnim ministrstvom naročili, naj pripravijo dodatna poročila o uresničevanju svojih s predpisi določenih nalog. Poudarjajo tudi, da bo vlada ta poročila brez odlašanja obravnavala, spremljala celoten položaj in v okviru svojih pristojnosti ter pristojnosti državne uprave zagotovila, da se afera čim prej razčišče. Od pristojnih pravosodnih organov pa pričakujejo, da bodo opravili svoje delo učinkovito in uspešno. V zvezi z afero v Mariboru vlada ne bo zavzemala ali podpirala nikakršnih stališč in izjav, ki bi posegale v neodvisnost sodstva.«

O vladnem oz. Drnovškovem stališču je za *Slovenec* prav tako pretekli petek komentiral Ivan Puc: »Ko so Stalina vprašali, kateri odklon - mislili so kajpada na domnevne ali dejanske frakcije v partiji - je slabši, desni ali levi, je ta izmikajoče se, vendar s toliko bolj tragičnimi posledicami, dejal, da sta slabša oba. Drnovšek je bil te dni pred podobno odločitvijo: na katero ministrstvo stran, Janševo ali Kozinčevo, naj se postavi in katero naj opomni ali celo izključi iz vlade. Z drugimi besedami, ali naj brani Janševo kritiko pravosodnih organov - ti so pri razčiščevanju mariborske orožarske afere naredili nekaj močno spornih potez - ali pa naj pritrdi pravosodnemu ministru Mihi Kozincu - slednji je na koncu svoje novinarske konference dejal, da bo, če se vlada ne izreče, da se izvršilna oblast nikakor ne sme vti-kati se v delo pravosodja, začel razmišljati tudi o odstopu.«

Drnovšek seveda ni storil niti prvega niti drugega. Tudi se ni tako kot Stalin odločil, da 'sta slabša oba' (Janša in Kozinc), temveč da imata oba prav. Kozinc, meni predsednik vlade, se je upravičeno zavzel za neodvisno sodstvo; v tem, da je Janša hotel učinkovitejšo preiskavo orožarske afere, pa tudi ne more biti nič spornega, saj je hitrejšo delo pravosodnih organov tudi v interesu vlade. Vsi tisti, ki so pričakovali, da se bo zdaj Drnovšek končno le moral odločiti, so tako razočarani. Svoj sicer še daljši komentar zaključuje Ivan Puc z mnenjem, da bo Drnovšek koalicijsko vlado še naprej vodil na isti način, da ko bo prišlo do spora med ministroma, bo rekel, da imata oba prav. »Pri tem si misli, da ima na koncu najbolj prav on sam, ter upa, da bo tako menilo tudi ljud-

stvo.« Glede koalicije same, meni Puc, da bo ostala na krmilu najbrž do trenutka, ko se bosta sporazumeli SLS in SKD, ki bi s tem odprli pot do možne desničarsko osnovane vlade.

Nadaljuje in se postruje tudi spor med Janšo in predsednikom Milanom Kučanom

Pretekli teden, torej 30. in 31. avgusta, so osrednji slovenski časopisi objavili tekst sporočila ministrstva za obrambo, v katerem je ministrstvo podrobneje zavrnilo nekatere trditve, ki jih je bil izrekel v nekem radijskem intervjuju 26. avgusta Milan Kučan. Šlo je med drugim za Kučanovo vlogo v zvezi z odvzemu orožja od slovenske Teritorialne obrambe s strani Jugoslovanske armade maja 1990. Bistveno je ministrstvo trdilo, da nosi Kučan največjo odgovornost, da je bila slovenska TO takrat izgubila več tisoč kosov orožja in veliko streliva. Druga sporna točka je bila o ponovni oborožitvi Slovenije v naslednjem obdobju. Kučan je v intervjuju seveda dejal, da ni s svojim ravnanjem deloval proti interesom Slovenije, da ni vedel vnaprej o načrtu za razorožitev TO itd. V svojem sporočilu ministrstvo za obrambo navede podatke, ki naj bi dokazale, da so bile mnoge Kučanove trditve ali nepopolne, zavajajoče oz. celo lažnjive.

Prikrajšan v besednem dvoboju ni dolgo ostal Kučan. Že 2. septembra je Urad predsednika Republike Slovenije dal v objavo »Sporočilo za javnost«. V tem dokumentu odgovarja na očitke na Kučanov račun, ki so bili v sporočilu obrambnega ministrstva. Stališče urada, torej seveda Kučana, so, da je v (dejansko) Janševem sporočilu »vrsta neresničnih in zavajajočih trditev, iz katerih so izpeljane vrednostne sodbe in politične ocene.« Kakor je storilo obrambno ministrstvo, tako tudi Kučanov urad pravi, da ima ustrezno dokumentacijo, ki potrjuje resničnost vseh trditev.

Svoj delež k zadevi »Janša« je v svoji številki 24. avgusta prispevala še revija *Mladina*, ko je objavila daljši intervju s »prvim človekom nekdanje jugoslovanske Udbe«. To je Boža Spasić, ki v intervjuju, za katero verodostojnost dvomi sama revija, pravi med drugim, da naj bi imela Udba zanesljive dokaze o tem, da je bil Janša vohunil za Nemčijo, da ima Udba svojega »zamrznjenega« človeka v uradu Kučana, da je pred leti razmišljala o požigu hotela Vinka Levstika in še in še. Da je imela in gotovo še ima v Sloveniji beograjska Udba svoje ljudi, celo svojo mrežo, ni težko verjeti, v celoti je pa vzeti Spasićev intervju za Beogradu koristno »dezinformacijo«, ki v razgreto politično atmosfero v Sloveniji vendarle lahko igra svojo vlogo.

S 1. septembrom pričelo novo šolsko leto — Škofijska klasična gimnazija v Šentvidu nad Ljubljano odprta — Ravnatelj Jože Mlakar

V Sloveniji se je pričelo novo šolsko leto. V šolske klopi se je tako vrnilo kar 217 tisoč osnovnošolcev, od teh 25 tisoč prvič, in 30 tisoč srednješolcev. Vrata je odprla tudi Škofijska klasična gimnazija v Šentvidu nad Ljubljano. Iz *Slovenca* 2. sept.: »Dijaki gimnazije so prvi šolski dan začeli s slovesno mašo v šentviški cerkvi, v sprevodu odšli do gimnazije, kjer je slovenski metropolit in ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar odklenil šolska vrata in izročil ključ ravnatelju gimnazije, prof. Jožetu Mlakarju, 'z najboljšimi željami, da bi vsi, ki bodo prihajali sko-znja, prihajali v dom kulture, ljubezni, prijateljstva in takega izobraževanja, ki bo res pripravljalo na življenje.«

PRICEVANJE...

France Dejak: Rešenec iz Roškega brezna

• Ivo Zajdela

II. nadaljevanje

Ko so nehali streljati, je bilo še precej pred nočjo. Slišali smo, da je zgoraj straža, občasno pa so v jamo še streljali, vpili in vrgli kakšno bombo. Preživeli smo se pogovarjali in videli smo, da smo iz različnih krajev. Spomnim se samo enega, ki je bil iz Bele krajine.

Ko se je znočilo, smo razmišljali o rešitvi. Nekateri so že prej preiskali luknje v steni, če bi mogoče katera vodila na prostost, vendar so se vse hitro končale brez izhoda. Nekdo, ki je imel prestreljen vrat, se je obvezal, vendar je zvečer zblaznel. Šel je na sredo jame in tako dolgo vpil, da so od zgoraj vrgli bombo, ki ga je pokončala.

V breznu je bilo naslonjeno na steno deblo bukve, debele kakšnih dvajset centimetrov, ki je padlo noter verjetno ob miniranju roba brezna. Najprej je po njem splezal tisti Belokranjec, vendar je bilo od konca debela do roba brezna še kakšne štiri metre samih skal.

Ravno tam, kjer smo padali noter, je bil nekakšen žleb, kjer bi bilo plezanje nekoliko lažje. Ko sem splezal do konca bukve, sem se zaril v skale. Uspelo mi je priti na vrh. Ali mi je pri tem pomagala še kakšna sila, ne vem.

Bilo je okoli polnoči. Kakšnih petdeset metrov vstran sem zagledal ognje in stražarje. S pogledom v tisto smer sem se začel pomikati v stran. Pod mano je počila suha veja. Pogledali so proti meni in zavpili: »Stoj!«

Obstal sem na mestu, videti me niso mogli, saj so bile njihove oči oslepljene od ognja. Ker so verjetno mislili, da je kakšna žival, so se počasi obrnili nazaj k ognju. Še bolj previdno sem se začel oddaljevati. Hoja v temi je bila zelo težka, večkrat mi je spodrsnilo in sem padel v kakšno kotanjo.

Ko se je zdanilo, sem moral biti od jame oddaljen kakšen kilometer. Bila je sobota, 9. junij. Če sem nekaj časa počival, sem takoj, ko sem začel hoditi, čutil, da na nogo stopam vedno težje. Povzpel sem se na neki hrib, da bi se orientiral. Kočevsko okolico sem dobro poznal, saj sem bil nekaj časa v Kočevju domobranec.

Opazil sem hrib Fridrihštejn nad Kočevjem in tako videl, v katero smer moram iti, da bi prišel mimo Ribnice v domačo vas. Nikoli kasneje nisem slišal, da bi se iz brezna rešil še kdo od tistih, ki so ob moji rešitvi ostali v njem.

Ob kakšnih petih popoldne sem prišel v bližino zaselka Makoše. Tam sem na neki jasi srečal moža, ki je kosil travo. Zraven je imel voz s konjem ter kakšnih dvanajst let starega otroka.

Bil sem strašno žejen, zato sem ga prosil za vodo. Najprej me je nekaj časa gledal, saj sem bil stolčen, umazan, krvav, v spodnjih hlačkah, noge pa sem imel povite s srajco. Velika nadloga so bile tudi muhe, ki sta jih privabljala znoj in kri.

Podal mi je leseno barilo z vodo in me vprašal, od kod grem. Odgovoril sem mu, da iz Kočevja, kjer sem bil zaprt. Zanimalo ga je, kje sem doma, tako da sem se mu moral zlagati, da v Velikih Laščah, kjer imamo mamo. »Uboga mama, ko te bo zagledala takšnega.«

Ker sem bil nekaj časa pri policiji v Ribnici, sem vedel, kdo je in kje je doma. Kljub temu sem bil po vsem prestanem zelo nezaupljiv. Pomislil sem, da bi me lahko z lahkoto zbil na tla. Vprašal sem ga še, kje naj grem, da pridem v Makoše. Ko mi je opisoval pot, sem se začel počasi oddaljevati. Šel sem počasi, vendar do

(dalje na str. 11)

France Dejak v Kočevskem rogu 27. 6. 1993

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 216/431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 35 Thursday, September 9, 1993

Demokracija na preizkušnji

Mišljena je seveda Slovenija. Ko gledamo nazaj v pozna osemdeseta leta in tisto obdobje primerjamo z današnjim časom, vidimo, da je Slovenija res veliko dosegla v sorazmerno kratkem času. Ne samo šele okvirje demokratične ureditve, marveč tudi precej demokratične vsebine, in to še v obliki neodvisne države. Ponavljati je treba na tem mestu že izraženo prepričanje, da se Slovenija ne bo povrnila ne v kakšno diktaturo in tudi ne v kakšno prenovljeno »jugoslovansko« tvorbo. O eni in oz. ali drugi možnosti so pač od časa do časa govorice tako v Sloveniji kot izven nje. Demokratična in neodvisna Slovenija je pač postala stalnica, o tem ni dvomiti.

To rečeno, je tudi res, da je demokracija v Sloveniji še v svojih začetnih krčih, da slovenska družba sama zdaleč ni očiščena vse tako škodljivo dediščine prejšnjega režima. Miren prehod iz enostrankarske, ideološko izključujoče diktature v večstrankarski parlamentarizem je Sloveniji zelo koristil. Če bi bili v času uvajanja pluralističnega, bistveno demokratičnega sistema v letih 1989 in 1990, nato v pripravi in uresničitvi osamosvojitve leta 1991 ter še v oboroženi obrambi neodvisnosti in končno v doseganju mednarodnega priznanja te neodvisnosti v 1991 in 1992, v Sloveniji socialni nemiri ali vidna nenotnost, bi danes ne bila ne demokratična in ne neodvisna Slovenija. Miren, celo bi lahko rekli zakonit prehod iz diktature v demokracijo je pa imel svojo ceno. In ta cena je vzrok, zakaj je nova slovenska demokracija tako šele na pol poti.

Demokratične sile, ki so sodelovale pri zrušitvi prejšnjega režima, so sprejele kot dejstvo predpostavko, da je bil obstoječi režim oz. njegov politični sistem, zakonit. Kakor so to storile vse komunistične države, tako je bila tudi Jugoslavija izoblikovala nekakšno zelo demokratično zvenčo strukturo, s parlamentom, volitvami itd. V času diktature so bile vse te ustanove papirnatega značaja, brez vsebine. Demokratične sile so se odločile, da bodo tem že obstoječim ustanovam dale namensko vsebino. To jim je tudi uspelo. Vendar je bila v tem procesu past, katere obsežnost in nevarnost sta šele pozneje prišli popolnoma na dan. Ker so demokratične sile spoštovale zakonitost prejšnjega sistema, jim ni uspelo oziroma niso imeli možnosti za potrebno — naj bomo odkriti — čistko prejšnjih struktur. Tako so te ostale v glavnem nedotaknjene še do danes. Kako se jih znebiti je bilo in je še danes vprašanje za demokratične sile. To je v bistvu sedanjega spora med obrambnim ministrom Janšo in predsednikom Kučanom.

DROBTINICE, SLADKE IN ŽALTAVE...

CLEVELAND, O. - Ja, malce mi je nerodno. Ne vem, kako naj pričnem, ker se nisem v zadnjem dopisu 13. majnika (v nesrečni številki) nič poslovil in ne povedal, da grem na kratke počitnice, ki pa so se potegnile kar za tri mesece. Verjemite mi, prijatelji, da človek svojih let potrebuje precej oddiha, da pride zopet k sebi. Saj sem vrata za seboj pustil odprta in sedaj se zopet oglašam — če sem še zaželen in če me g. urednik ni že brnil ven iz vrst dopisnikov.

Vse te tri pasje mesece, suhe in vroče kot že dolgo let ne, sem dnevno pridno vrtiček zalival in greh bi imel, če ne bi sebi dal dovolj mokrote. Ni res? Nam nerazumljivi so vladarji na zemlji in oni nad oblaki v nebesih. Ponekod je bilo vse pod vodo, drugod vse požgano.

Da se oglašam je pripomogel tisti dopis v AD 19. avgusta in še piknik Upokojencev Slovenske pristave na nedeljo, 22. avgusta. Dopisnikar omenjenega članka je z očali povečevalnega stekla pobral po vseh kotih, da je nabral za latvico zaslužnih del, s katerimi je po njegovem mnenju treba počastiti in dati priznanje Prosenovima.

Nama obema, meni kakor ženi, je bilo dokaj neprijetno to slavje za najina dela, ki so komaj kje omembe vredna. Mislil sem, da nimam kaj več prijateljev, na pikniku pa je precej rojakov prišlo k nama, rokovali smo se, nekateri so me še po rami potrepjali, ko so videli, da se žalostno držim, in pripominjali so (kar nisem verjel), da dobro izgledam, kar tak ostani, in še kaj zapiši. Staremu človeku se dobro zdi, če ga kdo po rami potrepja — saj še psetu tudi.

Nič drugega kakor omenjeni dopis bom danes in še kdaj prežvekoval.

V dopisu se bere, da je bil 'drobtinčar' zastopnik za Mohorjevo in Ave Maria. Ja, res. Z veseljem sem se vozaril naokoli, zvonil ob vratih in povprašal za obnovo naročnine. Vse v prepričanju, da je treba naš tisk podpreti. To sem in še opravljam za božji lon, ne za kakšen honorar, kakor bi kdo utegnil misliti. Nekaj naročnikov je odšlo v večnost, nekateri so hladno odpovedali in počasi se ohlajam tudi jaz. Vstopnice za razna kosila v dobredelne namene in srečke za misijone sem tudi prodajal. Je to neprijetno, zasenčeno berače-

Dejstvo je pač, da je bil prejšnji režim nezakonit. Ni bil demokratično izvoljen. Če bi znale demokratične sile v Sloveniji to dejstvo sprejeti kot resnico v obdobju po prvih svobodnih volitvah, in na podlagi te resnice ukrepati, bi bile po vsej verjetnosti dosegle večji napredek v demokratizaciji družbe in sistema. Sprejeti kot temeljno resnico dejstvo, da je bil prejšnji režim in z njim vse njegove ustanove od parlamenta in sodišč navzdol, nezakonita tvorba, to je nekaj, kar demokratične sile v Sloveniji še niso storile. Naše gledanje je, da je v tem najti eden od vzrokov za tako počasno uresničevanje demokracije v Sloveniji.

nje. Poprej sem ponudil vsakomur, danes le še poznam, ki vzemo brez kislega obraza.

Res — več let sem v Ameriški Domovini vabil narod na naše prireditve in kosila. Sam sem uvidel (nihče me ni odri-nil), da je postalo preveč enolično, 'obnucano', podobno, kakor če bi družini za večerjo na mizo postavil vsak večer (pri revnih doma je svoj čas tako bilo) v oblicah krompir s kislim zeljem. Tolikšne revščine danes tudi doma več ni.

Prijetno mi je v dopisu brati, če je res kaj mojih zaslug, da smo zbrali \$35.000 za Modestov dom v Celovcu, kjer je našel svoj prostor tudi naš pok. dr. Gregorij Rožman. V knjižnici je na častnem mestu njegova slika. Ko smo se prvič zbrali in sestavili odbor, je neki vidni mož rekel: »Predno bojo kaj skupaj zbrali, se bojo skregali!« Napoved se ni izpolnila. Po zaključeni nabirki je bil odbor razpuščen in smo se v prijateljstvu razšli in ostala je nam vsem v lepem spominu posrečena nabirka.

Seveda je bilo nekaj pelina, pa tudi nekaj prav veselih presenečenj. K meni na dom je prišel rojak, dober po srcu, ni pa kaj drenja delal v cerkvi, in pravil: »Sem slišal, da zbirate za Rožmanov spomenik in sem tudi jaz prinesel dar (\$100), saj on je mene birmal.« In še je bilo podobnih primerov. Taki spomini so človeku na starost v veselje. Bilo je veliko število darovalcev — nekaj jih je odpadlo, kot jih odpade vedno.

Koliko se danes škofa Gregorija Rožmana še spominjamo???

Gledal sem oni dan pred šolo otroke. Za začetek najprej v cerkev, potem v šolo. Vsi so bili v krojih (uniformah) enotni. Tole starše tudi stane; če imajo več otrok je kar breme. Otroci odraščajo in treba je novo.

Kako gre to? Otroci menda morajo biti za šolo enotno oblečeni, naše učiteljice (redovnice) se pa lahko vsaka po svoje kinča. Vsaj redovnice enega reda bi morale biti enotno oblečene. Je že prav, da so malo bolj komodno oblečene, neko enotnost in stanu primer-no bi pa le morale imeti. Sveti oče prosi, naj se vrnejo nazaj, one pa so gluhe in tiščijo naprej, bi rade si nadele kar mašni plašč. No, če je vsem prav, naj bo meni tudi.

Za dobro voljo...

Zakonca s tremi otroki sta

zaprošila za ločitev. Sodnik ločitev okliče s pripombo, da vzameta vsak polovico otrok.

Žena: »Kako, vsak pol, ko pa so le trije?«

Mož jo potolaži: »Veš kaj, srček, pojdiva domov in naročila bova še enega.«

Žena vzkipi: »Še enega! Le kaj se revček domišljaš? Če bi jaz na tebe čakala, še teh treh ne bi bilo. J.P.

Oltarno društvo pri Sv. Vidu vabi na kosilo

CLEVELAND, O. - Naglo se bliža čas, ko se bomo članice Oltarnega društva pri Sv. Vidu potrudile, da postrežemo vsem svetovidskim faranom in prijateljem z okusnim kosilom. To bo v nedeljo, 19. septembra, v avditoriju pri Sv. Vidu. Vljudno vabimo tudi vse članice Oltarnih društev pri Mariji Vnebovzeti, Sv. Kristini in Sv. Lovrencu, da se nam ta dan pridružijo in tako zagotovijo dober uspeh.

Cena kosilu je \$8, za otroke do 12. leta starosti pa \$4, kar je za današnji čas več kot ugodno. Kosilo bo servirano od 11.30 do 1.30 pop. Kakor prejšnja leta, bo možno kosilo tudi vzeti domov. Za to pridite v društveno sobo zraven dvorane. Nakaznice za kosilo imajo odbornice, na voljo bodo tudi pri vhodu v avditorij in v društveni sobi.

Vsem posetnikom bodo naše kuharice postregle z okusno juho s cmoki, z govejo pečenko ali s pečeno piško, kar si bo namreč kdo izbral. Zraven bodo seveda prikuhe. Saj ste mnogi bralci teh vrstic našli dolgoletni gostje in dobro veste, kako izvrstna so naša kosila. Zelo bi bilo lepo, če bi prišli na naše kosilo vsi bivši svetovidski farani, da bi se zopet srečali in pozdravili, to posebno sedaj, ko smo zaključili s praznovanjem stoletnice naše fare.

Članice našega društva in vse druge faranke lepo prosimo, da prispevajo dobro domače pecivo. Prinesite ga lahko že v soboto, 18. sept., dopoldne ali pa v nedeljo. Zelo bomo hvaležne za vašo pomoč in sodelovanje.

Ves naš prebitek pri letnem kosilu je namenjen fari sv. Vida in farni šoli.

Oltarno društvo pri Sv. Vidu vas vabi samo enkrat na leto in zato upamo, da se boste našega kosila udeležili, zraven pa pripeljali še svoje družine in prijatelje od blizu in daleč.

Prisrčen pozdrav in na veselilo svidenje v nedeljo, 19. septembra, med 11.30 in 1.30 pop. v dvorani pri Sv. Vidu!

Anton M. LAVRISHA

Attorney-at-Law

(Odvetnik)

18975 Villaview Road
at Neff

692-1172

Complete Legal Services

Slovenski narodni dom na ulici St. Clair je bil skoro moj drugi dom

CLEVELAND, O. - Letos sem bila tudi jaz imenovana v dolgo vrsto zaslužnih oseb, za »ženo leta«, za naš tako lep in ponosen Slovenski narodni dom na ulici St. Clair. Moj spomin na ta narodni hram sega nazaj v leta celo pred njegovo graditvijo. Takrat se mi pa niti sanjalo ni, da bo ta dom postal moj drugi dom!

Ko je bil SND sezidan leta 1924, je odbornik Erazem Gorše predlagal, da bi se ustanovila v njegovih prostorih tudi slovenska šola. Vprašanje je pa bilo, kje dobiti učitelje? No, v tistem času sem bila že vključena pri Dramatskem društvu Ivan Cankar in pri pevskem zboru Zarja ter pisala članke in vabila na njih predstave.

Ker takrat ni bilo poklicnih slovenskih učiteljev, so kar mene izbrali za učiteljico najmlajših. Nekaj časa sem se branila tega dela, toda na pritisk odbornika Goršeta, sem sprejela. V Ameriki je pač vse mogoče, in postala sem učiteljica najmlajših otrok. Starejše so poučevali naslednji: Edwin Primožič, Vatro Grill, Mary Ivanush in Ivan Zorman.

Moja naloga je tudi bila prirediti dve igri letno s starejšimi učenci in učenkami. Iz tiste dobe imamo pri Domu danes še vedno zelo vidne in aktivne osebe, kot so Stanley J. Frank, Sylvia Plymesser, Tavčerjeva, Opekovi, Tončka Žagar itd.

Kdo je danes predsednik direktorija tega Doma? Nihče drugi kot slavni tenorist, naš Edward Kenik, ki se razume na vsa popravila, katerih je mnogo v tem Domu, in to dela vse brezplačno, saj pravi: »Ne briga me plačilo, moja skrb je, da ohranimo ta naš Dom, naš zaklad.« Dejstvo je, da je ta

hram tudi po 69. letih stalne uporabe, še v zelo dobrem stanju.

Res je pa, da SND na St. Clairju le potrebuje od časa do časa razna popravila oz. obnove. Takoj je sedaj pri slovitim notranjem zastoru. Ravno v tem času so bile razposlane prošnje za temeljito obnovo tega zastora. Mnogi od nas in vas, ki te vrstice berete, smo in ste se odvali, mnogi drugi pa še bodo.

V Clevelandu imamo gotovo najlepši in najprostornejši Narodni dom v Ameriki, saj je bila in je še Cleveland nekako središče slovenske kulture v ZDA. Vsaka slovenska naselbina ima svoj Narodni dom, kjer se Slovenci zbiramo in imamo svoje prireditve, prav tako imamo številne cerkvene dvorane. A največji in najbolj obiskovan je ravno Slovenski narodni dom na St. Clairju s svojim veličastnim poslopjem. V obsežni dvorani je velik oder in kar je še posebno imenitno, da ima zadaj velik balkon. Dobro se spominjam na primer, da si je izbral vedno svoj sedež na desni strani balkona Rev. Ponikvar, župnik sv. Vida toliko let.

Prišel je čas, da obujamo kar lepe spomine na preteklost, na stare, stare čase. Tako tudi jaz. Smelo rečem, da je bil ta Dom moj drugi dom. Na njegovem odru sem pela, igrala in režirala številne igre z otroki in starejšimi. To sem vršila brez truda in z ljubeznijo, ker sem vse to sama uživala.

V letih, ko sem bila predsednica dramskega društva Ivan Cankar, smo igrali dvakrat igro »Na Trški gori« z namenom, da smo s prebitkom dali naslikati na platno zaveso s sliko Slovenije. To je takrat storil po izvirni sliki Gasparija

(dalje na str. 10)

O dejavnostih Kluba upokojencev Slovenske pristave

CLEVELAND, O. - Po ne preveliki reklami, se nas je kar nabralo lepo število, da smo pristostvovali sv. maši, katero je daroval župnik Jože Božnar v nedeljo, 22. avgusta, ko je bil piknik Pristavskih upokojencev na Slovenski pristavi. Hvala Vam, g. župnik.

Ta dan smo se zahvalili g. Janezu in ge. Mariji Prosen, katera sta vsa leta urejala cvetlice okrog kapelice na SP, nabirala naročnino za mesečnik Ave Maria in za vsakoletne Mohorjevke. Poleg tega g. Janez piše v Ameriško Domovino »Drobtinice, sladke in žal-tave«, ga. Marija pa vedno pomaga pri delanju krofov za oltarno društvo. G. Janez z veseljem ponuja različne vstopnice za kosila ali večerje, včasih tudi srečke v pomoč misijonom. Skratka, kjer je potrebna pomoč, sta Prosenova vedno pripravljena pomagati. Za vse to, kar storita v pomoč bližnjemu, naj Vama Bog stotero poplača, je naša iskrena želja!

Nedelja na pikniški dan je bila vroča, kot nalašč za piknik. Nekaj ljudi je sedelo v senci, nekaj pa se jih je hladilo v bazenu. Kuhinjo je vodila ga. Julka Zalar, za kar se ji iskreno zahvalimo, kot tudi vsem, ki so priskočili na pomoč pri tem važnem delu. Hvala vsem možem, ki so skrbeli, da ni nihče trpel prevelike žeje.

Hvala Ameriški Domovini za vse objavljeno, kot tudi dr. Milanu in sinu Mitju Pavlovčiču ter tudi Pavlu Lavriša, za vabila po radijskih valovih.

Ves dobiček tega dneva smo oddali Slovenski pristavi, katera je s prenovo kuhinje imela veliko stroškov.

V sredo, 25. avgusta, smo imeli mesečni sestanek, katerega se je udeležilo kar lepo število članov. Sklenili smo, da bomo imeli zopet kolone in sicer na drugo nedeljo v oktobru — 10. oktobra —, na kar vas, dragi bralci, že danes opozarjamo.

Govorili smo tudi o izletu in sicer: imeli bomo enodnevni izlet v torek, 28. septembra. Ogleдали si bomo najlepše zanimivosti mesta Akron. Imeli bomo kosilo v svetovno znani restavraciji Tangier. Za izlet se lahko prijavite, če pokličete Jožeta Korena (942-3213) ali Lojzeta Drobniča (944-7649).

Naslednji sestanek bo pred izletom, da se lahko do takrat še odločite in na sestanku poveste, da greste z nami. Sestanek bo v sredo, 22. septembra, ob 1.30 pop., na Slovenski pristavi.

Vsem, ki se kakorkoli trudite, da so naši sestanki lepi, pa naš iskren - Bog povrni!

M.L.

MIMOGREDE IZ MILWAUKEEJA

Letos, razen par zadnjih dni, prave vročine ni bilo, ne v juliju in ne v avgustu. Imeli smo bolj vlažno amerikovo vreme. Večkratni deževni nali-vi so nam večkrat pokvarili piknike in razne druge kulturne prireditve na prostem. V raznih zveznih državah so nali-vi in viharji napravili ogromno škode.

Avgust, veliki srpan, je vzel za to leto zopet slovo. September, kimavec, je prevzel vodstvo nad lepoto in pridelki bogate jeseni. V tem mesecu, okrog 23. septembra, se začne jesen. Imamo jesensko enakonočje, ko sta noč in dan enako dolga, kar se dogaja samo še ob nastopu pomladi. Do konca meseca bo noč za pol ure daljša.

Pregovori za september se v glavnem nanašajo na jesensko vreme: Kadar prve dni kimovca pogosto dežuje in grmi, bo dosti tepkovca-hruškovca, pšenice in rži. — Če se zgodaj selijo ptiči, bo huda zima o božiči. — Ko žerjav leti na tuje, brž se zima približuje. — Če jeseni ni kam devati, spomladi ni nikjer jemati. — Če je pred Mihaelom (29. septembra) jasna noč, bo tudi zima imela veliko moč. — Do Mihaela ali malega šmarna na soncu, potem se na peči otava suši. — Če se ptice selivke pred Mihaelom ne lete, se pred božičem ni bati trde zime.

Druga slovenska imena za september so poleg kimovca še jesenik, malomašnik, sadnik, ranojesen, devetnik in poberuh.

Vsakdo hlata in sega po časti in imetju — dokler mu smrt večne lakote ne uteži. Vsem lep jesenski pozdrav!

Uspešni 2. Triglavski piknik

Kljub temu, da je v nedeljo, 15. avgusta, dopoldne deževalo, grmelno in treskalo, se je zbralo v Triglavskem parku prav lepo število naših ljudi. Sv. maša se je radi slabega vremena vršila v polni društveni dvorani. Še pred mašo je vse

navzoče pozdravil društveni predsednik Jože Kunovar. Ta dan, Veliki šmaren, je maševal duhovni vodja Triglava rev. dr. Jože Golé ter imel lepo prigido o Mariji, materi božji. Pevski zbor je pod vodstvom Mare Kolmanove spremljal mašo s prepevanjem naših starih Marijinih pesmi.

Takoj po cerkvenem opravilu je bilo kosilo, ki so ga pripravile kuharice in kuharji pod vodstvom Marije Kunovar. Pri pečenju klobas in piščancev zaslužijo pohvalo predvsem Janez Bambič st. in Jože Smolič.

Sredi popoldneva se je vreme razvedrilo, posijalo je sonce in v parku je zavladalo veselo in prijateljsko razpoloženje. Za zabavo in ples je igral znani Ament orkester iz Chicaga. Proti večeru se je piknik končal, odhajajoči člani pa so še zaklicali: Na svidenje na vinski trgatvi, v nedeljo, 19. septembra, popoldne v Triglavskem parku!

Vlado Kralj — 85-letnik

SKD Triglav izreka tem potom čestitke delavnemu članu Vladislavu Kralju, k njegovemu 85. rojstnemu dnevu. (O. g. Kralju je pretekli četrtek v AD objavil lep članek dr. Bogdan Novak, op. ur.)

Vladislav Kralj in žena Izbela sta se naselila v Milwaukee leta 1952. Naš jubilar se je tu takoj pridružil društvu Triglav. Bil je načelnik dramskega odseka. V tistih letih sta s podpisanim Lojzotom Galičem režirala okrog 20 veseliger in več dramskih predstav, z lepim uspehom. Naj dodam še, da je bil Vlado odličen odrski masker.

Pred 30 leti je Vlado s pokojnim g. Zovičem začel slovensko radijo oddajo v Milwaukeeju. Julija letos je ta oddaja dočakala svojo 30-letnico. Oddajo sedaj vodita Vlado in žena, od časa do časa pomagata jima tudi hčerka. Za svoje delo na slovenskem kulturnem

(dalje na str. 10)

V Blag Spomin

Ob četrti obletnici smrti mojega ljubljenega moža, očeta in starega očeta

Florijana Končar
umrl 8. septembra 1989

Odšel si v večno domovino, kjer ni skrbi, krivic ne ran. Uživaj zdaj Boga milino, saj služil si mu vedno vdan.

Žalujoči:

Žena Marija
Sinovi John, Frank z družino, in Tommy
Hčerke Rosemarie z družino in Angie
Bratje, sestre in tete v Sloveniji ter ostalo sorodstvo

V blag spomin

12. OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE MAME
IN STARE MAME

MARIJA OŠABEN

ki je preminula 8. sept. 1981

Dvanajst let je že minilo, odkar si, mama, šla od nas, vedno lep spomin je na Te, pogrešamo Te vsaki čas.

Žalujoči:

Franci — sin;
Cilka Košir, Mihaela Ilc — hčeri;
Pavle Košir, Metod Ilc — zeta;

vnuki in vnukinje
Cleveland, O., Ljubljana, Slovenija
septembra 1993.

V BLAG SPOMIN

OB 10. OBLETNICI SMRTI
SESTRE IN TETE

ELKE PRETNAR
ki je umrla 10. sept. 1983.

Deset let že počivaš, draga, nepozabna nam; v nebesih večno srečo uživaj, do snidenja na vekomaj.

Žalujoči:

brata in sestre,
nečaki in nečakinje.
Cleveland, Suha pri Škofji Loki.

V BLAG SPOMIN

SEDME OBLETNICE

FRANK ORAZEM
Umrl dne 14. sept. 1986.

Že sedem let Te zemlja krije, v temnem grobu mirno spiš. Srce Tvoje več ne bije, bolečin več ne trpiš.

Nam pa žalost srca trga, rosijo solze nam oči. Dom je prazen in otožen, odkar Te več med nami ni.

Žalujoči:

Družina in prijatelji.
Cleveland, O., 9. septembra 1993.

Prijatel's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

SLOVENSKA PODJETJA V ZDA

Slovenci v ameriškem prostoru

New York je trdnjava ali vsaj trdno oporišče slovenskih poslov z ZDA. Tu je že dobrih šest let ameriška slovenska banka LBS, tu je zdaj že kar 27 podjetij, inkorporiranih kot ameriška podjetja, vendar zvečine v slovenski lasti in s slovenskimi predsedniki.

Prispevek, ki sledi, je izšel v sobotni prilogi »Dela« 21. avgusta. Posredujemo ga v nadaljevanjih. Urednik AD

O strategiji nastopanja na ameriškem trgu, vplivu domovine na to in o možnostih povezovanja se je naš ameriški dopisnik Mitja Meršol za okroglo mizo pogovarjal s predsednikom banke LBS Rudijem Gabrovcem, Stanetom Ražnom, predsednikom podjetja STR (ki je bilo ustanovljeno 1991 za trženje jeklenih proizvodov), programa Tomosa in Rotomatike (Steel, Tomos, Rotomatika), Mirom Škrljem, predsednikom Impol, Aluminum Corp. (ustanovljena 1990 in je hčerinska firma tovarne Impol iz Slovenske Bistrice), Bojanom Bevce, predsednikom Globtradea, in Stanetom Kukcem, podpredsednikom ameriške firme World Class Leather, ki pa temelji v veliki večini le na poslih z vrhniško industrijo usnja (IUV).

GABROVEC: »Slovensko gospodarstvo je že razmeroma dolgo obdobje navzoče na ameriškem trgu, vendar s slovenskega zornega kota izvoz v ZDA ni kaj dosti pomemben, ker so nemški, italijanski in avstrijski trgi prevladujoči v trenutnem interesu slovenskega gospodarstva.«

Meršol: »Naš izvoz v ZDA znaša okoli 200 milijonov dolarjev na leto, kar je razmeroma zelo malo.«

GABROVEC: »Tako je. Vendar postaja ameriški trg eden najpomembnejših za prihodnost Slovenije. Evropa ima slovensko gospodarstvo dobro obdelano in jo razmeroma zlahka tudi obvladuje. London je konec koncev le dve uri leta od Ljubljane. Praktično je vse na kupu. Evropski

MALI OGLASI

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7028787. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona, Vinko Levstik

trg je mogoče obvladovati v glavnem od doma. Amerika pa zahteva drugačne prijeme. Toda zavedati se moramo, da je to danes eden tistih redkih velikih trgov, ki je tudi plačilno sposoben. V primerjavi z nekdanjo SZ, kamor Slovenija tudi usmerja svoj izvoz, je Amerika za prihodnost vsekakor ugodnejša partnerica.«

»Kakšen drugačen odnos naj bi imeli do ameriškega trga?«

GABROVEC: »Pri tem gre za dva problema: prvi je pravni, kajti vsa ameriška zakonodaja je bistveno drugačna od evropske in se je torej treba prilagoditi ameriškim standardom. To velja tudi za obliko pogodbe, saj je drugačna od tiste, ki jo sklenemo v Evropi. Ko je to mimo, se nam odpre ves trg z 250 milijoni ljudi in urejeno regulativo.

Drugi problem je vprašanje nakupov na ameriškem trgu. Odvisnost Slovenije od nemškega oziroma evropskega surovinskega trga je verjetno prevelika in Slovenija bi morala bolj diverzificirati svojo nakupovalno politiko, če že zaradi drugega ne, potem vsaj zato, da uravnoteži možnosti za celovit razvoj nacionalne ekonomije.

Po našem mnenju bi Slovenija jutri na ameriški trg lahko izvozila dvakrat več kot zdaj. Slovenija ima proizvode za ameriški trg, tako iz sedanje, tekoče proizvodnje (kristal, čevlji, pohištvo, tekstil, usnje) imamo pa tudi farmacevtsko industrijo, ki je sposobna de-

SND na St. Clairju

(nadaljevanje s str. 8)

poklicni slikar Braithwaite. To je bila leta 1944. Danes, po skoraj 50 letih, je bila biti ta slika obnovljena. Ta projekt se sedaj izvršuje oz. dokončuje. Potrebno je biti najti posebnega umetnika, slikarja, ki se na zahtevno nalogo razume. Na srečo smo ga našli in to ravno v prostorih nasproti SND na St. Clairju. To je odlični slikar Damjan Krese. Ne bo več dolgo, ko bomo mogli vsi videti sad njegovega dela.

Vidi se torej, da je Slovenski narodni dom na ulici St. Clair v skrbnih rokah. Prepričana sem, da bo tako tudi ostalo.

Tončka Simčič

lati izdelke za ta trg, in verjetno bi se našlo še marsikaj drugega.

Menim, da bi na ameriški trg na leto lahko izvozili za pol milijarde dolarjev. To bi moral biti strateški cilj slovenskega gospodarstva. Za približno takšno vsoto pa bi morali na ameriškem trgu tudi kupovati. S tem bi se izognili preveliki podrejenosti neposrednim trgov in tečajnim tveganjem.«

»Nekoč je bilo pohištvo paradni konj slovenskega izvoza v ZDA. Kateri proizvod je to sedaj? Kristal?«

GABROVEC: »Če se le da, se izogibajmo paradnim konjem. Gotovo je, da pohištvena industrija danes še vedno prevladuje v slovenskem izvozu v Ameriko, saj ga odtehta kar polovico, se pa izredno hitro povečuje tudi preostali del izvoznih izdelkov, zato neni, da perspektiva za jutri ne le v pohištvo, ampak tudi v vseh drugih dejavnostih, zlasti v tistih, ki so visoko tehnološke.

V kategorijo high-tech lahko sodi tudi tekstilna industrija in Mura je pravi dokaz za to. Podobno velja za zlat nakit, ki ga prodajamo tukaj in ki sega v višji cenovni razred. Kristal prav tako. Vsi izdelki torej, ki imajo doma lastno

MIMOGREDE

(nadaljevanje s str. 8)

polju tu v Milwaukeeju je Vlado prejel več odlikovanj.

Torej, zopet naše iskrene čestitke!

Vinska trgatev

Kot vsako leto, tudi letos priredi SKD Triglav vinsko trgatev, ki bo v nedeljo, 19. septembra, seveda v Triglavskem parku. Servirano bo domače kosilo, preskrbljeno bo za vročo in mrzlo pijačo, kot tudi za zabavo in ples. Vsi dobrodošli.

L. G.

»SLOVENSKA POMLAD IZ KANADE« je naslov poročila v Družini 22. avgusta o gostovanju v Sloveniji folklorne skupine SOČE iz Hamiltona, Kanade. Na posnetku vidite skupino ob obisku Rakovnika. Mladi slovenski Kanadčani so gostovali v Sloveniji od 24. julija do 7. avgusta.

substanco, lahko dosegajo na ameriškem trgu solidno ceno.«

»Toda, ali ni slovenski proizvod zavoljo drage delovne sile predrag za ta trg? Mar ni nevarnosti, da bi nas na področju tekstila, kristala prekosi države nekdanjega vzhodnega bloka — denimo Češka — ki imajo cenejšo delovno silo?«

GABROVEC: »Če gre pri izvozu samo za to, potem nas seveda lahko prekosi še marsikatera država, ne samo Češka. Toda pri tekstilu na primer gre za design. Če znamo narediti kakovosten in modno odlično oblikovan izdelek, potem z izvozom in ceno ne bo težav. Upam pa, da se Slovenija nikoli ne bo spuščala v množično proizvodnjo in poskušala tekmovali s kakim Tajvanom.«

ŠKRLJ: »Če je cena edini konkurenčni dejavnik, potem kmalu pogoriš. To izkušnjo smo doživeli pri naših aluminijastih izdelkih. Prej ali slej si je treba ustvariti svoj krog kupcev, svoj imidž. S trdim delom si je treba prizadevati, da se počasi oddvojiš od najcenejših proizvajalcev. Po naših lastnih izkušnjah je trajalo več kot deset let, da smo z namen-

ske proizvodnje in z namen-sko razvitimi izdelki prodrli na ameriški trg.

V minulih letih je bilo kar priročno, še si bil anonimen in skrit, ko je šlo za razne izdelke z oznako yu — ceneno — nikakršno. To nikoli ni pomagalo pri ceni. Z osamosvojitvijo Slovenije pa je bilo seveda treba najprej dopovedati, kdo smo, kaj smo in da smo sposobni tudi sami ustvarjati kvalitetne tehnične izdelke. Zdaj se že pozna, da anonimnost ni več prednost, ampak šibka točka. Zdi se mi, da nas še vedno povezujejo z nekdanjo Jugoslavijo, in druge rešitve pač ni, kot da pridno in vztrajno delamo in mislimo dolgo-ročno.«

»Kako se to kaže konkretno pri Impolu?«

ŠKRLJ: »Impol je imel na srečo že pred dvajsetimi leti pametne ljudi, ki so se zavedali, da prodajati samo na domačem trgu ne bo moč, in so razvili nekaj legur striktno po ameriških standardih. Danes lahko trdimo, da je naš izdelek docela na ravni dveh, treh glavnih ameriških proizvajalcev. Na nekaterih področjih celo lahko prevladujemo. (dalje na str. 11)

FLASH

LIMITED TIME OFFER

TWO YEAR CD

3.70%*	3.65%*
ANNUAL PERCENTAGE YIELD	INTEREST RATE

FOR BALANCES OVER \$10,000

4.25%	4.18%
ANNUAL PERCENTAGE YIELD	INTEREST RATE

*Open for as little as \$1,000. Come in today!
 APY and minimum balances good through 9/8/93.
 Penalty may be imposed for early withdrawal.

PEOPLES

Savings Bank

A FIRST BANCORPORATION OF OHIO AFFILIATE

Joe (Jože) Zevnik
Apprentice
Funeral
Director

Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio

The Dan Cosic

FUNERAL HOME

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

REŠENEC IZ ROŠKEGA BREZNA

(nadaljevanje s str. 7)

Makoš nisem mogel priti.

Čez čas sem za sabo zaslišal voz. Potuhnil sem se v zelenje ob poti. Bila sta onadva, ki sem ju prej srečal. Ko sta se odpeljala mimo, sem se od zadaj približal vozu, kjer sem zagledal barilo z vodo. Ker sem med pitjem začel kašljati, se je moški obrnil in vprašal, kdo je. Videl me je, ko sem odskočil v zelenje.

Dejal mi je, naj se ga ne bojim in da ve, kaj se mi je zgodilo, da so jih vsak dan vozili mimo njihove vasi, in da ve, da sem jim ušel. Videl sem, da mu lahko zaupam. Vprašal me je, če sem lačen, imel je namreč kruh. Rekel sem mu, naj ga položi na tla in gre naprej.

Ko sem dal kruh v usta in ga grizel, ga nisem mogel pogoltniti. Bil sem močno prehlajen in imel sem občutek, kot da imam v ustih žaganje, zato sem moral grizljaj izpljuniti.

Ko me je videl takega, je rekel, da ne bom nikoli prišel v Velike Lašče in me povabil na voz, ker je blizu doma. Ko bi prišel z vozom v vas, ga bo porinil v skedenj, jaz pa bi bil pri njih toliko časa, da bi si opomogel. Do doma sem imel le okoli pet kilometrov in pred očmi sem imel samo to, da pridem domov.

Toliko časa me je nagovarjal, da sem le stopil na voz. Pripeljali smo se do prvih hiš v Otavica, kjer se reče Ograda. Prosil sem ga, naj mi otrok prinese v gozd hlače, steklenico vode in palico za pomoč pri hoji. Izročil me je starejši ženski v Ogradah in ji rekel, naj mi pomaga. Ker sem bil zarade mrzle jame zelo prehlajen in sem težko govoril, mi je dala pol kozarca žganja in dejala, da me bo to poživilo.

Ko sem ga izpil, sem takoj začutil, da mi je bolje. Ko mi je hotela dati jesti, sem izrazil le željo po tekočini. Popil sem dva kozarca mleka, nato pa sem jo prosil za hlače. Rekla je, da mi lahko da tudi boljše, če jih bom vrnil. Ker ji tega nisem mogel obljubiti, mi je dala stare. Že sem hotel oditi, ko je prišla punca mojih let. Ko me je zagledala, me je spoznala. Rekla je, naj se jih nikar ne bojim. Zaradi tega dogodka sem ostal brez vode, kar mi je bilo zelo težko. Samo s pomočjo palice sem odšel proti gozdu.

Bilo je okoli šestih popoldne. Zaradi žganja in slabosti

sem začel bloditi sem in tja in povsod so se mi prikazovali partizani. To se je dogajalo precej dolgo. Šele, ko se je zmračilo, sem prišel k sebi.

Ves čas hoje proti domači vasi sem se držal smeri telefonskih drogob ob železnici, ker čisto ob železnici nisem mogel iti. Slab kilometer pred domačo vasjo sem izgubil zavest. Zbudil sem se okrog tretje ure zjutraj. Ležal sem v neki dolinici z glavo navzdol.

Ko sem prišel do domače hiše, je bilo že svetlo. Trkal sem, vendar iz hiše ni bilo nobenega glasu, oblajal me je le pes. V hišo sem se splazil po nekkih stranskih stopnicah. Mame nisem našel. Njena postelja je bila pripravljena za spanje, na njej pa je bil Slovenski poročevalec. Bil sem prepričan, da je mama v isti vasi pri stari mami, ki je bila bolna.

V veži sem si nalil v škafo vodo, slekel cape in se umil. Popil sem še sladkano vodo, nato pa zlezal v posteljo in zaspal. Mama je prišla domov kakšno uro kasneje. Bila je pri sosedih, kjer so ji rekli, naj prespi pri njih.

V domači hiši sem se zadrževal tri tedne, da sem si nekoliko opomogel. Noga se mi je zagnojila, vendar se je kasneje pozdravila. Nato sem šel v hišo, kjer sta živela stara starša in se zadrževal tam. Čez dva ali tri mesece so se začele povah preiskave. Ko so prišli do naše hiše, sem se skrivil v seno, ki pa ga ni bilo prav veliko. Neki vojak je s puškinim bajonetom prebadal seno, vendar sem imel veliko srečo, da me ni zadel.

Čez nekaj mesecev se je že začelo govoriti, da sem preživel. Po dveh ali treh mesecih so mamu vprašali, ali sem prišel domov, vendar je to zanimala. Nekoč so prišli k nam ravno opoldne in jo spet vprašali, kje sem.

(dalje prihodnjič)

Podpirajmo Slovenijo!

MALI OGLASI

V NAJEM ALI NAPRODAJ
Dvodružinska hiša z garažo za dva avta in več, na 1075 E. 67 Street. Kličite 1-800-422-8116, v večernem času pa 273-6997. (34-37)

HOUSE FOR RENT
GROVEWOOD area, Cleveland. 1/2 double up, 2 bedrms, dining, frpl, appl, parking, NO PETS, sec. \$360 mo. Call 257-2888. (32-35)

Prodan lepo ohranjen avto
»Monte Carlo«, letnik 1977, s 26.000 miljami. Nove gume. Radi selitve v Evropo. Pokličite 531-6029. (35-38)

Apartment For Rent
Lake Shore, E. 185 St. area. Modern, lge 1 bdrm apt. Carpeted, appl's, air. Garage available. Quiet bldg. No pets. Lease \$325. Call 338-3205.

Po letih molka...

CLEVELAND, O. - Sosedov oče se je namenil, ozirajoč se proti jutranjemu nebu, ki je bilo malce zastrto z oblaki, orati na njivi. Še ni pripravil pluga, ko priteče njegova najstarejša hči Polonca vsa zasopla od hleva k očetu šepetajoče: »Po tolikih letih je prišel; spoznala sem ga.« Pasji lajež od Kavčnikovih, Črganovih in Pojavčevih ni pojenjal, dokler okorna tujčeva postava ni prešla omenjenih domov.

Počasi, okornih korakov, s palico v roki, se je sključena postava tujca približevala gozdu. Na porobku gozda, naslonjena na hrib, počiva mala kajžica. Lesena, trhla bruna in s slamo krita streha kažejo njeno starost. Nekdaj skrbno negovane grede, danes porasle z osatom ovelo cvetje na oknih, žalostno pričajo osamelost prebivajočih.

Prišedsi do vrat kajže se tujec ustavi. Upadlega obraza potrka. Strt, skesan, presunjen od domače toplote, išče z očmi preteklost. Da, nekoč je kajža bila njegov dom. Kot edinec je tu doraščal, stikal za ptičjimi gnezdi, pomagal očetu in se igral z okolišnimi fantiči.

Bilo mu je 16 let, ko je vojna skalila družinsko srečo. Kmalu po zasedbi italijanskih čet so prihajali iz gozda ljudje tuje učenosti v kajžo. Nagovarjali so ljudi in obljubljali raj po osvoboditvi. Tudi njega so pridobili in je odšel z njimi, ne da bi o tem omenil materi in očetu.

Po osvoboditvi so leta zanj minevala v slavi, z mnogimi odlikovanji pripetih na prsni je bil vedno dobrodošel na mnogih shodih in veselica. Toda pot ga ni nikdar ponesla k svojim dragim. Nihče ni vedel zanj. Utonil je v reki naroda.

Mnoga leta so prešla in sedaj že v letih se je znašel pred vrati nekdanjega doma, strt in razočaran nad lažnjivimi obljubami. Žalostno so zaškripala vežna vrata. Odprl je oče, ga spoznal in s tresočo roko vodil k materi v kuhinjo. Iz odprte skrinje je mati odtrgala pušpan z velikonočne butare, katero je pred leti njen sin nosil k blagoslovitvi na cvetno nedeljo tja na Brezovico. Pomočila je vejico v blagoslovljeno vodo in blagoslovljala vračajočega sina. Strt in skesan se je izgubljeni sin zjokal in na kolenih z dvignjenimi rokami prosil odpuščanja.

Stemnilo se je v izbi. Sedeli so v kotu pod križem, oče strmeč predse, brez besed, a mati v solzah sreče. Teman oblak, ki je zakril sonce, je s kratko ploho, bliskom in gromom poslal odpuščanje.

Mavrica v spektru čudovite barvitosti je osvetlila svod in objela dolinico ob potoku Malensca pa tja do Krima...

Za Tabor DSPB
S.V.

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino svojim slovenskim prijateljem in znancem!

KAJ JE DOBRO VEDETI O MEDU

Kadar govorimo o čebelah, navadno pomislimo na med. Saj veste, kaj je to med? Čebele zbirajo medicino po cvetovih, nato pa jo v panju predelajo tako, da izločijo veliko večino vode in gosta tekočina, ki tako nastane, je med. Za kilogram medu morajo obiskati čebele na milijonve cvetov. Lahko pa je med živalskega izvora, je izloček rastlinskih ušic na drevju, predvsem sta pomembni jelka in smreka. Temu medu rečemo, da je gozdni.

Seveda imamo med radi, saj je tako sladek. So pa med nami tudi taki ljudje, ki medu ne smejo jesti. Ko ga zaužijejo, se na koži navadno začne pojavljati izpuščaji. Taki ljudje so preobčutljivi ali alergični na neko od snovi, ki jih vsebuje med.

Med je pomembno hranivo. In mogoče ste že slišali, da se nam lahko ob neprimerni skrbi celo pokvari. Prvo, in to zelo pomembno skrb, mu mora posvetiti čebelar. Med lahko toči šele takrat, ko je zrel! Povedali smo že, da čebele prinešeno medicino zgostijo. In ko iz nje spravijo vso odvečno vodo, je med zrel. Takrat celice, v katerih je tak med, čebele pokrijejo z voščeniimi pokrovčki. Zato mora čebelar vedeti, da lahko med toči takrat, ko je večina celic pokritih. In kaj se zgodi, če toči nezrel med? Ker je v njem preveč vode, se lahko v njem začne alkoholno vrenje, pravimo, da se je začel med kvariti. To vidimo po tem, da so se začeli pod površino pojavljati mehurčki. Saj zato pa pravimo, da vre. Okus se spremeni, vse bolj je neprijetnega vonja.

In kaj se dogaja, če puščamo kozarec medu odprt? Med ima lastnost, da vpija vlago tudi iz zraka. Če mu to omogočamo, postaja med vse redkejši in na naše veliko začudenje se lahko začne kvariti, začne vreti. In potlej v svoji nevednosti lahko za pokvarjen med dolžimo celo čebelarja. Zato vedno, ko nehamo jesti med, kozarec skrbno zaprimo in ga postavimo na primerno mesto. Ni treba v hladilnik, ker med postane preveč trd.

Še nekaj morate vedeti. Vsak naravni med se strdi. Akacijev šele po dolgem času, regratov v par tednih, nekatere vrste gozdnega medu pa se začne trditi takoj. To nas ne sme motiti. Kozarec dajmo v mlačno vodo (ne vročo, ker se s tem uničijo nekatere snovi v medu!) in med bo postal mehkejši in primernejši za mazanje.

Edina težava pri čebelarjenju je ta, da čebele pikajo. To je davek, ki ga čebelar neprestano plačuje ob delu s čebelami. Zato kar upravičeno rečemo, da je med sladek za vsakogar — razen za čebelarja!

J. Gregori (Družina, 6. jun. 1993)

Slovinci v ameriškem prostoru

(nadaljevanje s str. 10)

Deli našega aluminija so v menjalnikih Chryslerjevih in Fordovih avtomobilov. Precej našega aluminija leti z boeingi in s helikopterji sikorsky. S tistih področij, za katera se nisimo specializirali in na katera prihaja konkurenca od vsepovsod, iz Južne Amerike, Daljnega vzhoda, Gane, pa se je treba prej ali slej umakniti, ker so cene prenizke. Slovenija postaja s svojim delom in surovinami predraga.

»Smemo ostati samo pri tej ugotovitvi?«

ŠKRLJ: »Ne. Smisel je v razvijanju kakovostnih izdelkov, ki jih je vztrajno treba plasirati pod lastnimi imeni in jih uvrščati v zgornji razred, kjer sta merilo predvsem imidž in kvaliteta. Če si ustvariš ime v Ameriki, je to odlična odskočna deska za Južno in Srednjo Ameriko, za Daljni vzhod...«

RAŽEN: »Naš cilj je in mora biti, da se čimprej in na vsak način odrežemo od popkovine, ki jo imamo z nekdanjo Jugoslavijo in njenim 'ugledom'. Nekdanja Jugoslavija je bila na ameriškem trgu uspešna z dvema projektoma: Slovinom vinom avio in yugom.«

GABROVEC: »Kaj pa Elan?«

RAŽEN: »Elana na splošno ne povezujejo niti s Slovenijo niti z Jugoslavijo. Elan je Elan. In da nadaljujem: zaradi omenjenih dveh proizvodov se

nas je prijel sloves, da moramo imeti razmeroma dober proizvod za nič ali pa za zelo malo denarja. In prej ko se bomo od tega odlepili, bolje bo. Naša možnost na tem trgu je samo v dobri kakovosti in dobrem servisu, ne pa prevelikih količinah. Dokazati moramo, da smo del Evrope.

Všeč mi je bilo, ko je ameriški ambasador v Sloveniji Wendt nedavno v Baltimoreu takole vprašal: 'Ali veste, kje je Slovenija? Na pol poti med Dunajem in Rimom.' Ni rekel, kot običajno govorijo, da je v vzhodni Evropi. Ko nas bodo začeli jemati za evropske proizvajalce in izvoznike, bodo tudi komercialni pogoji ugodnejši.«

(dalje prihodnjič)

MALI OGLASI

For Rent

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. 481-6929 or 951-3087. (x)

OPEN HOUSE SUN. 2-5
1835 Braeburn Park Dr.
in Beverly Hills-Euclid

by owner

Attractive 3/4 bedrooms (master w/WBFP), 1-1/2 baths, dining & living rooms, family room w/WBFP, eat-in kitchen, A/C, basement w/rec room, fenced backyard with tiered deck, 2 car attached garage, \$109,500. 486-6839.

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

Misijonska srečanja in pomenki

1000. Tisoči članek pišem 1. septembra za

»Misijonska srečanja in pomenki« v Ameriški Domovini. Točno pred 17 leti sem v to faro Marijinega Brezmadežnega Srca v Scarborough, Ontario, prišel kot župnik. Skoraj isto število let sem kot profesor živel v St. Joseph's Preparatory Seminary v College-u, kjer sem poučeval kar lepo število mladih fantov, ki so želeli postati duhovniki in od katerih so danes nekateri, ki so cilj segli, vodilni v provinci ameriških lazaristov, ki imajo sež v Philadelphiji, Pennsylvanija.

Pred sedem leti ima vse dosedaj izišle članke MSIP v arhivu, ki je postal precej obilen in težak. Prvič je članek izšel po 22. aprilu 1970 in nosi v AD datum 1. maja 1970. Začenja se s citati iz treh pesmi indijskega pesnika Tagoreja, ki sem jih prebral v globoko tolažbo ob mnogem premišljevanju po dveh operacijah od božiča dalje. 'Kuj me življenje, kuj...' sem si ponavljal.

Naj citiram nekaj posameznih misli iz Tagoreove poezije: »To je bilo komaj oni drug dan, da sem prišel na tvojo zemljo, nag in brez imen, z javkajočim vpitjem...Gospod, Tvoje ljubeča očetovska skrb mi vsak dan ohranja življenje...Tvoja moč daje polet mojemu delu, zato bo vedno moj cilj: v vseh svojih dejanjih razodevati Tebe, Gospod...Danes je moj glas vesel, ker stojiš Ti, moj Gospod, ob strani in mi napraviš prostor, da napolnim svoje življenje...« V naslednjem odstavku sem Boga zahvalil za A.D. in njenega urednika.

»Po dobroti in blagohotnem pristanku Ameriške Domovine, s tem začenjam v našem uglednem in splošno razširjenem slovenskem dnevniku priobčevati redno misijonsko gradivo. Urednik Vinko Lipo-

vec o zamisli takole piše: 'List vedno rad ustreže vsakomur, če le more. Za splošne dobre namene mora biti posebej odprt. Med te je brez dvoma treba šteti misijonsko delo. Radi smo priobčili vse, kar je bilo v zvezi s tem, to bomo delali tudi v bodoče. Mislim, da bi Vi brez vsakega pomisleka lahko redno pisali o teh vprašanjih v AD, v kolikor Vam seveda čas dopušča.'«

Naj ob tej priliki izrečem najiskrenejšo zahvalo bivšemu uredniku Lipovcu, ki še med nami živi, in sedanjemu uredniku dr. Rudolphu Susel-u za vso naklonjenost, od kar AD ureja. Oba imata pred Bogom zasluge, da številni naši rojaki danes zelo drugače gledajo na misijonsko delo Cerkev in slovenske misijonarje in misijonarke po vsem misijonskem svetu raztresene. Nas vse zastopajo in v imenu nas vseh ter celega slovenskega naroda za boljši svet pionirijo.

V glavnih obrisih sem v prvem članku nakazal cilj, ki ga bomo zasledovali v MSIP.

»V primeri z drugimi zanimivimi tedenskimi prispevki

v AD, bodo moja poročila in razmišljanja govorila o vseh 70 slovenskih misijonarjev in misijonark v mnogih misijonskih deželah, na raznih kontinentih. Misijonski prijatelji bodo dobivali ob branju vedno globlji vpogled v misijonske probleme Cerkev, ki jih rešujejo slovenski pionirji in pionirke, duhovniki in redovni bratje ter redovnice, pa tudi vedno številnejši laiki v svojih misijonskih delokrogih.

Vsak bo upoštevan in s katoliško, to je vesoljno ljubeznijo se bomo pozanimali za še tako skritega na terenu, ki mnogi zanj niti vedeli niso. O vseh bomo skušali poročati kar moč življenjsko in vzpodbudno. Zanimali se bomo za

njih delo, uspehe, načrte, skrbi, težave in probleme, potrebe in želje. Objavljali bomo odlomke iz njih zanimivih misijonskih pisem. Skušali jim bomo na vse mogoče načine pomagati, jim pomoč najti in posredovati, piemenite duše rojakov na misijonsko molitev in praktično misijonsko žrtev ob poročilih navajati.

'KATOLIŠKI MISIJONI' ostanejo in bodo vedno povezovali vse rojake kot misijonski mesečnik. Moja poročila bodo predvsem poglobila v Ameriki in Kanadi, kjer je AD redni gost, misijonsko ljubezen in pospešila razumevanje misijonov v mnogih čitateljih, ki sploh KM nimajo. Ali pa jih dobivajo v tem času naglih komunikacij mnogo prepočasi, da bi mogli slediti delu naših pionirjev, kot bi si sami želeli. Tudi sem že leta slišal želje, da bi več misijonskih pisem priobčevali in KM zaradi daljših člankov tega redno ne zmorojo. Vsaj sproti ne.«

Ker sem bil osebno dolga leta, izza časov v letih doraščanja in teološke formacije v Ljubljani čitatelj in večino let kasneje sodelavec K.M., je prav, da ob tej priliki izrečem rajnemu g. Lenčku Ladislavu zahvalo za vso ljubezen, ki jo je polagal dolga leta v izdajanju mesečnika. Po rojstvu svobodne Slovenije je bilo sklenjeno, da se prestavi težišče misijonskega tiska v domovino in KM so svojo vlogo v zgodovini slovenskega katolicizma dovršili. Dobili smo sedaj 'Misijonska Obzorja', ki izhajajo večkrat na leto in so urejani na svoj način in usmerjeni predvsem za rast misijonskega zanimanja in sodelovanja v domovini.

Nato sem v prvem članku MSIP citiral iz Vatikanskega koncila II. tale tekst:

»Cerkev stopa pred nas kot ljudstvo, zbrano v edinosti Očeta in Sina in Svetega Duha, da oznanjuje in vzpostavlja Kristusovo kraljestvo med vsemi narodi. Vsi ljudje so poklicani, da pripadajo novemu božjemu ljudstvu. Zaradi tega se mora to ljudstvo, ki ostane eno in edino, razširjati po vsem svetu in skozi vse čase, da se spolni sklep božje volje. Cerkev hkrati moli in dela, da bi ves svet v polnosti prešel v božje ljudstvo.« (Konstitucija o Cerkvi).

»Dosedaj smo bili navajeni prepuščati misijonsko delo onim v misijonih. Sedaj nas Cerkev vse obvezuje, da postanemo misijonarji in misijonarke. Vsak po svojih močeh, kjer živi in gara ter božje kraljestvo lahko širi. Iskreno vam bimo vse čitatelje teh člankov, da mi sporočajo ob čitanju svoje misli, kake lepe ideje, posebne želje. Morda želijo kake informacije o tem ali onem, ki bo o njem poročano. Ali bi želeli temu ali oni na katerikoli način pomagati. Bom tudi rad uporabljal v teh člankih koristne misli kateregakoli misijonskega prijatelja izmed številnih duš božjega ljudstva slovenskega. Tudi sem prepričan, da monsignor Oman in škof dr. Rožman našemu načr-

tu želita ves božji blagoslov. Misijonarita gotovo z nami.

Iz seznama člankov MSIP,

ki ga pripravila pred leti glavna tajnica MZA gđ. Sonja Ferjanova za kakih 300 člankov, vidim, da drži Medvedova misel: »Življenje je bittev, selitev, ločitev.« V Maiko, Japonska je usmiljenka s. Jožefa Zupančič morala iz samostana, ki jim je zgorel. Dr. Janež je na Tajvanu (Formoza) dobil od vlade uradno odlikovanje 'najboljšega človeka'.

Misijonski krožek v Gilbertu je po ge. Anici Tushar poslal pomoč s. Kardinara na Japonsko, s. Lesjak v Južno Afriko, s. Mrhar na Madagaskar in s. Miklavčič na Tajvan v skromnih dolarskih čekih. Clelendanska MZA je na Cvetno nedeljo pripravila prvo misijonsko kosilo, ki je prineslo \$617 čistega za naše misijonarje. Torontski misijonski krožek je razposlal malo preje vrsto čekov raznim pionirjem v misijonih. In dobra Mary Otničar je bila srečna ob uspelem MZA kosilu.

Takole se je začelo in mnogokaj je bilo izpeljanega in rast je vedno lepša. (Bo še)

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

KOLENDAR

SEPTEMBER

11. — Slovenska pristava priredi večerjo s stekom.

19. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi kosilo.

19. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

19. — SKD Triglav, Milwaukee priredi Vinsko trgatev, v Triglaskem parku.

26. — DSPB Cleveland prireja vsakoletno romanje k Žalostni Materi božji v Frank, O. Sv. maša ob 12. uri.

OKTOBER

2. — Fantje na vasi prirede koncert v SND na St. Clairju. Gostuje tudi zbor Zvon iz Fairfielda, Conn.

3. — Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti priredi kosilo v šolski dvorani.

3. — »Prijatelji SND na St. Clairju« imajo »brunch«, v dvorani SND.

10. — Klub upokojencev Slovenske pristave priredi »koline« na SP.

23. — Štajerski klub priredi martinovanje v SND na St. Clairju. Igra Pecon orkester.

24. — Glasbena Matica priredi koncert z večerjo in plesom, v SND na St. Clairju.

24. — Občni zbor Slovenske pristave.

NOVEMBER

7. — Slovenski dom na Holmes Ave. priredi špageti kosilo, od 1. do 4. pop.

13. Belokranjski klub priredi martinovanje v SND na St. Clairju. Igra Stan Mejač orkester.

13. — Pevski zbor Jadran priredi jesenski koncert v SDD na Waterloo Rd.

DECEMBER

5. — SKD Triglav, Milwaukee priredi miklavževanje, v spodnji dvorani pri Sv. Janezu Evangelistu.

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 1)

pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9. v Carlson zavodu, 1642 Pearl Rd. v Brunswicku.

Carl Spretnak

Dne 5. septembra je na svojem domu v Euclidu umrl 83 let stari Carl Spretnak, rojen na Hrvaškem, v ZDA prišel pred 73 leti, mož Anne, roj. Rusnov, oče Marianne Kure, Carolyn Strohm, Kathryn Ascoli in Barbare Snyder, 11-krat stari oče, 4-krat prastari oče, brat Josephine Mackar in že pok. Joseph, sredi 30ih let odprl trgovino Carl's Food Market na vogalu Bonna Ave. in E. 55 St. in jo vodil 21 let, nato postal prodajalec nepremičnin v Euclidu in okolici, to do svoje upokojitve pred 6 leti. Pogreb je bil 8. septembra s sv. mašo v cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd. in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Albin F. Krajc

Umrl je 88 let stari Albin F. Krajc, vdovec po Anni, roj. Hraster, brat Franka, Joseph, Henryja in Berthe Bokar (vsi že pok.), stric Marilyn Patternac, Ronald Bokar in Kennetha Kristy. Pogreb je bil 4. septembra iz Zak zavoda na 6016 St. Clair Ave. s sv. mašo v cerkvi sv. Vida in pokopom na pokopališču Whitehaven.

MALI OGLASI

NURSING HELP NEEDED

Nurse's Aide or Licensed Practical Nurse (L.P.N.). Monday through Friday, 11 p.m. to 7 a.m. Must give references and have experience. Cleveland Heights area. Call for more information: 321-8162.

(35-36)

For Sale

Euclid Duplex, 547-549 E. 208 St. 6-6 brick duplex with aluminum trim. New Pella windows. Central air. 3 bdrm, 1 1/2 baths, Liv & Din, Eat-in kitchen, full basement. 2 car garage.

Joe Dougherty Realty
731-8444

300,000

DOBITNIKOV DNEVNO

Sodelujte pri dobitkih

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

Vladimir M. Rus

Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000